

ZBERATEĽ® 2007

9

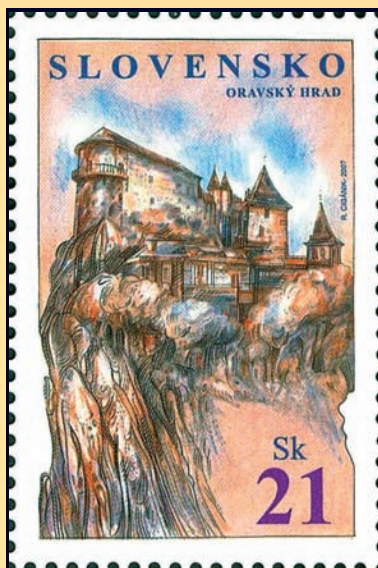
Ročník XIII.
Cena 55 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Známky
spoločného
vydania so
San Marínom
(3 – 4)

**Z PONUKY
FIRMY
ZBERATEĽ**

Ako súvisí hrozno s Giunnesso-
vou knihou rekordov (30 – 31)

Tradičná
ponuka
námetov
aj terítory
(40 – 41)

Rakúska flóra na výplatných
známkach (9 – 10)

Vzácný druh holuba
zapísaný v Červenej
knihe (22)

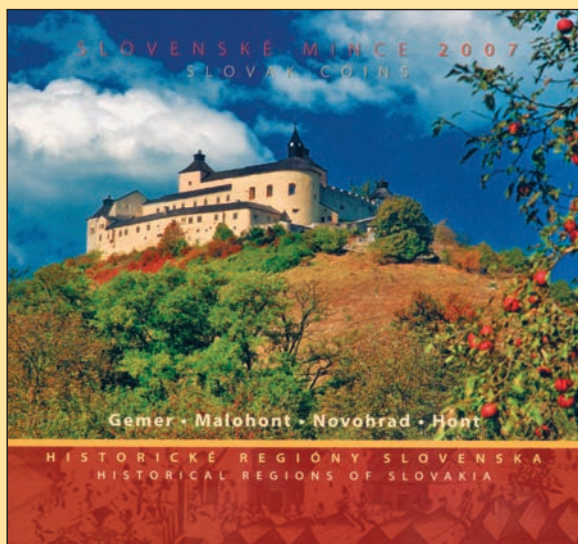
Najvyššia hodnota bankovky Rakúsko-
Uhorska (12 – 13)

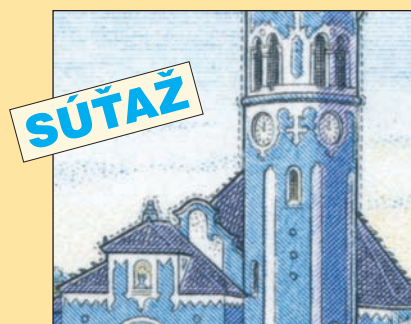
Skúšobná tlač hárčeka Bratislava 1937 (príloha)

Nájdete posun jednej farby? (36)

Nová sada obehových mincí (6 – 8)

Slovaciká na nemeckých TK (14 – 15)

Vážení čitatelia,

leto sa na nás pozerá už z opačného konca, ale aj napriek tomu nám poskytuje tú svoju príjemnejšiu tvár. Niektorí sa ešte tešia, že si leto predĺžia mimosezónnou „lastminute“. Zaznamenali sme však aj mnohé aktivity o pripravovaných akciách v najbližšom období, predpokladáme, že by vás mohli zaujímať, preto im budeme dávať postupne priestor. Je potešiteľné, že viaceré takéto akcie súvisiace so zberateľstvom dostávajú aj spoločenský rozmer.

Presne v čase redakčnej uzávierky sa konala inaugurácia známok spoločného vydania so San Marínom na Oravskom hrade, ako jedinej prázdninovej emisii. Prinášame o nej informácie, o samotnej inaugurácii napíšeme v nasledujúcom čísle. Slovenská pošta nám pripravila aj jedno prekvapenie, keď

K septembrovému číslu Zberateľa

mimo pôvodne oznámeného emisného plánu avizuje na 1. septembra vydanie príležitostnej poštovej známky J. M. Hurban. Aj o tomto vydaní prinesieme viac v októbrovom čísle.

Zaujímavý priebeh má anketa Antiznámka 2006, ktorú vyhlásila Slovenská pošta v júnovom čísle nášho časopisu. Chvilu trvalo, kým sa mnohí odhodlali poslať svoj hlas, preto sme termín jej uzávierky predĺžili. Zrejme sme dobre spravili, pretože hlasov, názorov a pripomienok začalo pribúdať a zároveň sa rozprúdila veľmi zaujímavá výmena názorov na www stránke Pofis. Veríme, že táto akcia, ktorú vyhodnotíme a vaše vyjadrenia spracujeme, bude mať pozitívny vplyv na našu známkovú tvorbu.

V 21. pokračovaní „školy“ si E. Minarovičová všima rakúsko-uhorskú korunovú menu a numizmatikom prinášame aj informácie o novej sade obehových mincí.

M. Jobek v 113. MOT oboznamuje zberateľov s prípravou nového katalógu telefónnych kariet. D. Evinic v záverečnej časti dvojdielného príspevku píše o podaciach a dodacích lístkoch z prijímacích a doručovacích kníh, J. Solava pokračuje v púťom seriáli o operencoch – spoločníkoch človeka. V ďalšom pokračovaní seriálu o známke a známkovej grafike (13.) si A. Paulinyová všima obdobie prelomu 80. a 90. rokov v našej známkovej tvorbe. V. Priputen nám tentokrát napísal z moldavského Kišinevu. J. Korený píše o ďalšom pôsobení našich vojakov v zahraničnej misii. Prinášame tiež viac kratších príspevkov, inzerciu, pestrú ponuku a informujeme o pripravovaných zberateľských stretnutiach.

Dúfame, že viacerí využijú vstupenku na pražský veľtrh Sbératel a navštívia nás v našom stánku. Veľa pekných chvíľ so Zberateľom vám želá

Vaša redakcia

ZBERATEL®

Ročník XIII. - 2007 • Číslo 9 • Cena 55 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Novinky Slovenskej pošty / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-5)**
- **Z novinek našich susedov / Some new items of our neighbours / Aus Neuheiten unserer Nachbarn (9-10)**
- **E. Minarovičová: Malá škola numizmatiky (21) – Rakúsko-uhorská korunová mena / Short course of numismatics – Austro-Hungarian crown currency / Grundschole der Numismatik – Österreich-ungarische Kronewährung (12-13)**
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (113) / Short column of a phonecard collector / Kurz über den Telefonkarten (14-15)**
- **J. Korený: Slováci vo vojenských operáciach Trvalá sloboda / The Slovaks in UN Contingent Enduring Freedom / Slowaken in UN Truppen Enduring Freedom (16-17)**
- **M. Bachratý: Záhada z menovej reformy 1953 / A riddle from monetary reform of 1953 / Rätsel aus Währungsreform 1953 (18-19)**
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – Holub plúžik a hrivnák / Birds – companions of people – Pigeon and woodpigeon / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Taube (22)**
- **A. Paulinyová: Známka a známková grafika (13) / Postage stamp and stamp graphics / Briefmarken und Entwurf von Briefmarken (24-25)**
- **D. Evinic: Podacie lístky z prijímacích kníh (2) / Postal receipts from receipt books / Aufgabebescheine aus Aufnahmebücher (28-29)**
- **Red.: Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory – Čajové obaly / Introduction to further collectors' interests – Tee wrappers / Wir stellen weitere Sammlungsfäche vor – Tee Etiketten (30)**
- **V. Priputen: List s Kišineva / A letter from Kishinev / Brief aus Kischinew (30-31)**
- **S. Šablátúra: Celostátna výstava poštových známok Bratislava 1937 / National postage stamp exhibition Bratislava 1937 / Briefmarkenaufstellung Bratislava 1937 / Příloha Zberateľské state / Supplement: Collectors' articles / Beilage**

ZBERATEL®

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava.
Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95
zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEL, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 55 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2007 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (32 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1490 Sk (53 USD).

■ **Zasielanie príspevkov a inzerátov:** Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 9/2007:**
Redakčná uzávierka 24. augusta 2007
Do tlače dané 27. augusta 2007
Dátum vydania 31. augusta 2007

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonent čiasopisu má v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEL

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEL, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

- za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby
- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

- za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- peňažnou poukážkou typu **H** v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu **U** v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo sprievodného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové tel. číslo:
☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk
návšteva redakcie v utork 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.
Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATELSKÉ MATERIÁLY

■ Spoločné vydanie Slovensko – San Maríno Oravský hrad a La Rocca o Guaita

Slovenská pošta, a. s., vydala 24. 8. 2007 na jednom tlačovom liste dve príležitostné poštové známky „Oravský hrad“ a „La Rocca o Guaita“ ako spoločné vydanie Slovenskej republiky a Republiky San Maríno.

Známky rovnakých nominálnych hodnôt 21 Sk zobrazujú architektonické pamiatky San Marína – stráž-

nu vežu La Rocca o Guaita a Slovenska – Oravský hrad.

Autorom výtvarných návrhov a rytín emisie je akad. maliar Rudolf Cigánik.

Viacfarebné známky s rozmermi obrazovej časti 30,5 x 44,4 mm (na výšku) na spoločnom tlačovom liste rozmerov 165 x 110 mm vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., technikou ocelotlače z plochých dosiek v kombinácii s ofsetom v náklade po 100 000 kusov. Na tlačovom liste je osem známok – v dvoch štvorblokoch sú štyri dvojice známok. Známky majú č. 403 – 404.

Súčasne boli vydané dve obálky prvého dňa vydania vrátane pečiatok prvého dňa vydania s domicilom Oravský Podzámok. Na FDC sú zobrazené postavy v dobových kostýmoch, pripomínajúce slávnú históriu oboch miest. FDC technikou ocelotlače z plochej dosky vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, v náklade po 3 200 kusov.

Hradná vyvýšenina, na ktorej sa vypína kamenná dominanta oravského regiónu, **Oravský hrad**, bola osídlená už v dobe predhistorickej. V mladšom halštatskom období dochádza postupne k budovaniu osád s valovým opevnením, pričom takéto sídlisko vzniklo i v Oravskom Podzámku na hradnom kopci a stalo sa určitým základom budúceho hradu. Prvá písomná zmienka o Oravskom hrade pochádza z roku 1267, keď hrad získal do držby vtedajší panovník Belo IV. Súčasná podoba hradného komplexu vznikla postupným budovaním a prestavbami obranných, obytných a hospodárskych stavieb v priestore Horného, Stredného a Dolného hradu od 13. do 20. storočia. Každá časť je dokladom rôznych stavebných štýlov – od románskeho slohu, cez gotiku, renesanciu, baroko až po romantizmus. Najvyššia časť – Citadela, pochádzajúca z 13. storočia, patrí k najstarším objektom Oravského hradu. V 15. storočí dal Matej Korvín v Strednom hrade vybudovať obytný

palác a obranné múry v Dolnom hrade. V prvej polovici 16. storočia Ján z Dubovca výstavbou dvoch bášť, druhej brány s padacím mostom a stavebnými úpravami hradieb v priestore Dolného hradu, zabezpečil zlepšenie fortifikačných podmienok hradu. Na prelome 16. a 17. storočia vlastníci Oravského hradu – Thurzovci, dali hrad postupne prestavať a opevniť. V tomto období bol dobudovaný komplex stavieb Dolného hradu, kde vznikol obytný palác, Kaplnka sv. Michala, budova fary, terasa a nová vstupná prvá brána. V roku 1800 postihol hrad ničivý požiar. Čiastočné úpravy sa uskutočňovali v rokoch 1906 – 1912 a neskôr, počas generálnej opravy v rozpätí rokov 1953 – 1968, bol hrad komplexne opravený.

Oravský hrad v súčasnosti patrí do správy Oravského múzea P. O. Hviezdoslava so sídlom v Dolnom Kubíne.

Po prejení Contrada dei Magazzeni alebo Contrada dei Fossi možno rýchlo dosiahnuť nadmorskú výšku 751 m a vežu **La Rocca o Guaita**, odkiaľ je neobmedzený výhľad do okolia.

Opevnené jadro Prvej veže s päťuholníkovým základom spočíva priamo na skale a je považované za jednu z najstarších talianskych veží (datovaných do 11. storočia). Pozostáva z centrálnej bašty a dvoch oblúkov, pričom vonkajšia stena jedného z oblúkov dekorovaná cimburím je zvyškom pôvodného obranného múru.

Naproti vstupu, na malom námestí, môžeme obdivovať sochu B. Marabiniho a delá, ktoré venovalo Švajčiarsko Republike San Maríno v roku 1989. Kedysi bol na vchode umiestnený erb republiky, pochádzajúci z obdobia baroka, neskôr bol odiaľto premiestnený do vestibulu

lu Palazzo Pubblico. Z dvoch kanónov umiestnených na dvore, ktoré boli venované Viktorom Emanuelom III., sa ešte dodnes počas verejných sviatkov strieľa naslepo.

Vo vnútornej časti stojí zvonica, pravdepodobne zo 16. storočia a veža „Penna“, pochádzajúca z 2. polovice 15. storočia. Niektoré z kobiek, ktoré sa nachádzajú v pevnosti, boli používané ako väzenské cely ešte do roku 1970. Na ľavej strane stojí malý kostolík sv. Barbory. Bol postavený v 60. rokoch 20. storočia, kamenný štít nad vstupnými dverami je datovaný do stredoveku.

■ PaL: Oravský hrad

Slovenská pošta, a. s., vydala 24. 8. 2007 pamätný list k príležitostnej poštovej známke „Oravský hrad“.

Na pamätnom liste je štylizované zobrazenie pohľadov na Oravský hrad a vežu La Rocca o Guaita.

Na pravej strane pamätného listu je poštová známka „Oravský hrad“ a príležitostná pečiatka s domicilom Oravský Podzámok.

Autorom výtvarného návrhu pamätného listu je akad. mal. Rudolf Cigánik.

Pamätný list ofsetom vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

■ PaL: La Rocca o Guaita

Slovenská pošta, a. s., vydala 24. 8. 2007 pamätný list k príležitostnej poštovej známke „La Rocca o Guaita“.

Na pamätnom liste je štylizované zobrazenie pohľadov na Oravský hrad a vežu La Rocca o Guaita.

Na pravej strane pamätného listu je poštová známka „La Rocca o Guaita“ a príležitostná pečiatka s domicilom Oravský Podzámok.

Autorom výtvarného návrhu pamätného listu je akad. mal. Rudolf Cigánik.

Pamätný list ofsetom vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

■ COB: 80. výročie príchodu kongregácie bratov Tešiteľov do Marianky

Slovenská pošta, a. s., vydala 9. 7. 2007 príležitostnú celinovú obálku s natlačenou známkou „Lipa II“ nominálnej hodnoty 9 Sk + 1 Sk a prítlačovým motívom „80. výročie príchodu kongregácie bratov Tešiteľov do Marianky“.

V ľavej časti príležitostnej celinovej obálky je zobrazená Panna Mária z Marianky.

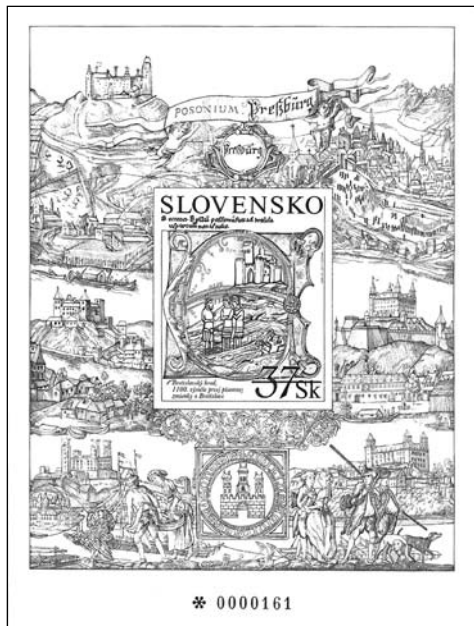
Autorom výtvarného návrhu prítláče je Mgr. Art. Eva Plotzeková Lazuri.

Prítláčový motív ofsetom vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

■ PT: Bratislavský hrad

Slovenská pošta, a. s., vydala 1. 8. 2007 číslovanú príležitostnú tlač s odtlakom hárčeka so známkou „Bratislavský hrad“.

Príležitostnú tlač rozmerov 118 x 164 mm ocelotlačou v čiernej farbe vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

**PREHLÁD
PRÍLEŽITOSTNÝCH
PEČIATOK
júl - august 2007**

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

■ 22. 7. 2007 Zlaté Moravce 1: **FC VIÖN - ŠK SLOVAN BRATISLAVA** • František Horniak • modrá

■ 25. 7. 2007 Močenok: **15. CELONÁRODNÝ FESTIVAL KRESŤANSKÉHO DIVADLA** • Jozef Kútňy • čierna

■ 28. 7. 2007 Hôrka pri Poprade: **DEŇ OBCE ŠVÁBOVCE** • Zdeněk Baliga • čierna

■ 10. a 11. 8. 2007 Prašice: **ORANGE MUSIC SUMMER Duchonka** • čierna

■ 23. 8. 2007 Spišská Nová ves 1: **75. VÝROČIE KLUBU** • Marián Kellner • čierna

■ 24. 8. 2007 Handlová: **135 ROKOV HANDLOVSKEJ POŠTY** • Rudolf Cigánik • čierna

■ Slovenské obehové mince 2007 – Regióny Slovenska

V júli 2007 Kremnická mincovňa dodala na trh sadu obehových mincí ročníka 2007 s názvom Regióny Slovenska – Gemer • Malohont • Novohrad • Hont. Ide už o tretiu sadu s námetom slovenských regiónov.

Mince v lesklom vyhotovení s obojstranne bimetalovým žetónom s motívom regiónu sú uložené v priesvitnej fólii v skladačke, ktorá sa zasúva do štvorcového obalu 150 x 150 mm. V skladačke sú v slovenskom a anglickom jazyku texty približujúce históriu a význam týchto regiónov, doplnené zábermi ich typických miest. Na zadnej strane sú parametre obehových mincí.

Gemer – Malohont

Región historického Gemera-Malohontu sa nachádza v južnej časti stredného a východného Slovenska obklopený desiatkami chránených území. Geograficky je na juhu ohraničený štátnou hranicou s Maďarskom.

História regiónu siaha do čias Keltov, Kvádov i Rimanov. V dobe sťahovania národov sem prichádzajú v 5. storočí Húni a Góti a v 6. storočí Longobardi. V poslednej fáze sa tu natrvalo usadili Slovania. Po zániku Veľkej Moravy sa územie stalo súčasťou Uhorska a v 11. storočí sa v kraji začali usádzať osadníci z cudziny, najmä z Nemecka. Kolonizácia oživila baníctvo a hutníctvo, ktoré v tom čase patrili k prestížnym prácam v stredovekej Európe. Po bitke pri Moháči r. 1526 sa cesta otvorila Turkom a juh kraja sa stal na viac ako 150 rokov súčasťou Osmanskej ríše.

Osobitý bol vývin dejín Gemerskej a Malohontskej stolice. Prvá písomná zmienka o Gemerskej stolici pochádza z r. 1209. Strediskom župy bol kráľovský hrad Gemer. Malohont bol pôvodne súčasťou Hontianskej stolice, hoci medzi nimi ležalo územie Novohradu a Zvolenskej župy. Približne 400 rokov trvala zložitá etapa vývinu spojená s odlúčením Malohontu s Gemerom. Postupne od prvej polovice 15. storočia až po r. 1803 trval zápas dvoch stolíc, keď sa definitívne spojili obidve do jedného administratívno-hospodárskeho celku a vytvrvali v ňom až do čias existencie a zániku historického stoličného zriadenia do januára 1923 roku. Administratívnym strediskom

župy bolo mesto Rimavská Sobota. Počas II. svetovej vojny bola väčšina územia župy okupovaná Maďarskom. Po vojne sa región stal opäť súčasťou Československa.

Hodnoty mimoriadneho krajinného významu predstavujú národné parky Muránska planina, Slovenský kras, Slovenský raj a Cerová vrchovina. Územie

Muránskej planiny je bohaté na rokliny, priepasti, jaskyne a zaujímavé skalné útvary. Muránska planina je tiež známa chovom polodivokých koní slovenského plemena Norik muránsky. Vstupom do národného parku je obec Muráň, nad ktorou sa na brale Cigánka vypínajú ruiny legendárneho Muránskeho hradu. Územie Slovenského krasu je najrozsiahlejšou oblasťou planinového typu v strednej Európe, bohatou na krasové útvary ako škrapy, závrty, jaskyne, priepasti či kaňony. Nachádzajú sa tu najznámejšie sprístupnené jaskyne Domica, Gombasecká a Ochťinská aragonitová jaskyňa.

Dnes je tento región vzhľadom na jedinečné prírodné krásy a unikátne historické pamiatky vyhľadávanou turistickou oblasťou, keď k hojne navštevovaným miestam patria stredoveký hrad Krásna Hôrka so secesným mauzóleom Andrássyovcov, poľovnícky kaštieľ v Betliari, zrúcaniny hradu Muráň, ruiny stredovekého kostola v Lúčke, gotické evanjelické kostoly v Štítniku a v Plešivci, či historické centrá Rožňavy a Rimavskej Soboty.

Novohrad

Územie historického Novohradu je rozdelené štátnou hranicou s Maďarskom na dve časti. „Slovenský“ Novohrad sa nachádza na juhu stredného Slovenska.

Prírodné pomery Novohradu sú mnohotvárne. Sever územia vyplňa zvlnená Krupinská planina. Stredom sa tiahne Juhoslovenská kotlina. Na juhu sa z nížiny dvíha Cerová vrchovina. Časť Cerovej vrchoviny je od roku 1989 chránenou krajinou oblasťou, ktorej súčasťou je Národná prírodná rezervácia Šomoška. Turistickou atraktivitou rezervácie je čadičový vodopád, zrúcaniny stredovekého hradu a množstvo prírodných krás, spojené náučným chodníkom.

Doteraz najstaršími archeologickými nálezmi z územia Novohradu sú nástroje z lokalít Prša a Vrbovka zo strednej doby kamennej. Z doby bronzovej sú známe náleziská pilinskej kultúry z katastrov obcí Turie Pole, Hradište, Modrý Kameň, Pinciná a ďalšie. Od 6. – 7. stor. n. l. sa v povodí Ipla usadzovali Slovania (nálezy pohrebísk v Želovciach a Prši).

Začiatky Novohradu ako územnosprávnej jednotky siahajú do doby formovania ranofeudálneho uhorského štátu na prelome 10. a 11. storočia. Hrady Filakovo, Šomoška, Modrý Kameň, Divín a Halič vznikli v 13. storočí ako obranný val po tatárskych vpádoch. Významnú úlohu zohrali hrady v 16. a 17. storočí v čase tureckej expanzie. V 17. storočí územie Novohradu pustošili

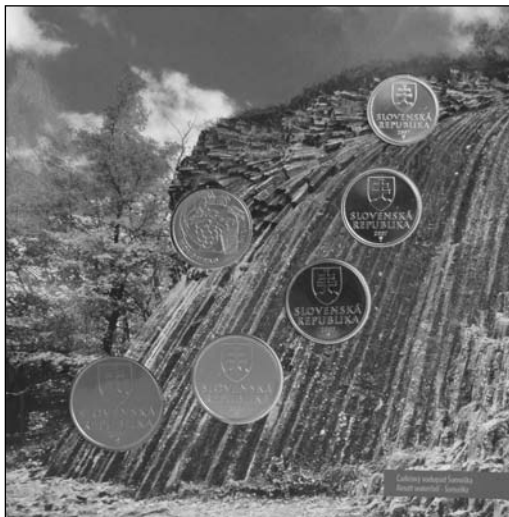
vojenské ťaženia počas stavovských povstaní. Do vyľudnených sídel sa v 17.

a 18. storočí sťahovalo slovenské obyvateľstvo zo severných regiónov. V Novohrade bolo v tom čase päť významnejších mestečiek – Divín, Filakovo, Halič, Lučenec a Modrý Kameň. V druhej polovici 18. storočia sa mnoho Slovákov z Novohradu presídlilo na Dolnú zem.

Administratívnym a hospodársko-kultúrnym centrom regiónu je mesto Lučenec. Ďalšími strediskami remesiel a obchodu boli Filakovo, Divín, Modrý Kameň. V 60. rokoch 18. storočia bola v Haliči založená prvá manufaktúra na výrobu súkna v Uhorsku. Lučenec zaznamenal najväčší rozkvet v 2. polovici 19. a na prelome 20. storočia, keď tu pracovali prvé dve smaltovne v Uhorsku. Surovinová základňa predurčovala Novohrad na rozvoj keramickej výroby, smaltovníctva a sklárstva.

Územie Hontu je na severe ohraničené Štiavnickými vrchmi, ktoré smerom na juh prechádzajú do Krupinskej planiny a Ipeľskej kotliny a na juhu zasahuje až do Podunajskej nížiny k rieke Dunaj. Táto oblasť ponúkala množstvo zdrojov obživy pre obyvateľov, od spracovania dreva cez poľnohospodárstvo a chov hospodárskych zvierat i tradičné remeslá, až po baníctvo farebných kovov. Vďaka týmto podmienkam sa Hont stal etnograficky pestrou oblasťou, obývanou Slovákami, Nemcami, Maďarmi a Rómami. Vznikli tu banské mestá, vyznačujúce sa románskou, gotickou, renesančnou či barokovou architektúrou (Krupina, Pukanec, Bátovce), poľnohospodárske mestečká, ktorých typické budovy vznikali až v období klasicizmu a secesie (Šahy), horské dediny so zrubovými domami na vysokých kamenných základoch, ako aj nížinné obce s domami postavenými z nepálených hlinených tehál. Nachádza sa v nich množstvo románskych (Kalinčiakovo, Balog nad Iplom, Veľké Túrovce, atď.) a gotických (Hokovce, Horné Semerovce, Szadice, atď.) kostolíkov.

Mimoriadny hospodársky rozmach pre región, obývaný nepretržite od staršej doby kamennej, prišiel až 12. a 13. storočie, keď sa v severnom Honte rozšíril baníctvo medi, striebra a zlata, a zintenzívnili sa pohyby na obchodnej ceste zvanej via magna, spájajúcej hornouhorské banské mestá s Budínom. Intenzívny rozvoj neprešlo ani pustošenie Tatárov v rokoch 1241 – 1244, ani vpád husitských vojsk v 15. storočí. Významnými centrami vzdelanosti a náboženstva sa stali od

začiatku 13. storočia kláštory premonštrátov v Šahách a v Bzovíku, ktoré boli v 16. storočí prebudované na protiturecké pevnosti. Refazec pevností, chrániacich hornouhorské banské mestá proti osmanskému nebezpečenstvu v tomto kraji dotváral hrad Čabrad a opevnené mestá Krupina a Pukanec. Na temenách kopcov vznikali strážne veže, signalizujúce príchod nepriateľov (tzv. vartoka nad Krupinou).

Prvý župný dom Hontu bol postavený začiatkom 18. storočia ešte v blízkych Sebechleboch, ale po uzavretí mierovej zmluvy medzi Pruskom a Rakúskom (1742) sa správne centrum oblasti presunulo do údolia Ipľa. Tu, po požári župného domu v Kemenci (Maďarsko), bolo

vybudované v 1. polovici 19. storočia moderné župné sídlo v Šahách.

Pohnutú históriu regiónu dokumentujú múzeá v Krupine, v Šahách a v Plášťovciach. S národopisom regiónu sa môžu návštevníci oboznámiť v početných domoch ľudových tradícií (Sucháň, Salka, Ipelský Sokolec, Kubáňovo, atď.), v brhlovských skalných obydliach alebo v bohunickom vodnom mlyne. Lákadlom pre turistov môžu byť aj niekoľkodňové folklórne a kultúrne festivaly, napríklad Hrušovská paráda (Hrušov), Dni kultúry v Honte a Dni Ipľa (Šahy), či Hontianske folklórne slávnosti (Krupina).

(podľa podkladov MK spracoval -pem-)

2. sympóziu námetovej filatelie v Rakúsku

Po úspešnom prvom sympóziu v Rankwelli, rakúski filatelisti organizujú **od piatka 28. septembra do nedele 30. septembra 2007** v hoteli Seeland na Goldegger StraÙe 114 v mestečku St. Pölten druhý ročník sympózia námetovej filatelie, na ktoré slovenských filatelistov pozýva Peter Riedl, vedúci námetovej sekcie Rakúskeho zväzu filatelistov.

Predbežný program (prednášky budú v nemeckom jazyku):

Piatok 28. september 2007

- 18.00 Príchod účastníkov a ubytovanie v hoteloch Seeland alebo Graf
- 19.00 Prívetanie a spoločná večera a po nej posedenie s výmenou materiálu

Sobota 29. september 2007

- 09.00 Predstavenie účastníkov
- 09.30 Úvodná prednáška Reinharda Wagnera: Aké sú aktuálne trendy v námetovej filatelii? Čo sa rozumie pod inováciou?
- 11.00 Prednáška Petra Riedla: Aké námety/témy sú vhodné pre námetové exponáty; panelová diskusia
- 12.00 Obed v hoteli Seeland
- 14.00 Prednáška Ericha Böcka: Odtlačky výplatných strojov rozprávajú históriu – OVS v námetovom exponáte
- 15.30 Prednáška Reinharda Wagnera: Ako možno použiť personalizované známky v námetovom exponáte
- 19.00 Spoločné posedenie pri ochutnávke vín

Nedeľa 30. september 2007

- 09.00 Prednáška Siegfrieda Nestlera: Skúšobné

odtlačky a prezentačné vydania francúzskej štátnej tlačiarne od roku 1939

- 10.30 Prekvapujúci prednášajúci na prekvapujúcu tému
- 12.00 Spoločný obed v hoteli Seeland

Účastnícky poplatok: 30 eur

- zahrňuje aj dva obedy (výber z malého menu).

Možnosti ubytovania:

hotel Seeland, jednopostelová izba 45 eur na noc vrátane raňajok alebo hotel Graf (pri železničnej stanici) jednopostelová izba od 47 eur do 55 eur na noc vrátane raňajok.

Organizátor:

Zväz rakúskych filatelistických spolkov (Verband Österreichischer Philatelistenvereine), sekcia všeobecnej filatelie.

Informácie a prihlášky:

Peter Riedl, Natorpgasse 61, 1220 Wien, Tel./Fax +34 (0)1 / 922 80 91 alebo +34 (0)699 / 101 75 239, e-mail: peter.riedl@chello.at

Pretože vzdialenosť nie je veľká (cca 140 km od slovenských hraníc, diaľnicou A1 Viedeň – Linz) a program je zaujímavý a bohatý, rozhodol som sa, dúfam, že aj s viacerými záujemcami o námetovú filateliu, sympózia sa zúčastníť. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u organizátorov alebo na emailovú adresu: vjankovic@nexta.sk alebo mobilný telefón: 0908 729 017. V prípade záujmu viacerých je možná spoločná cesta osobným(i) autom (autami).

V. Jankovič

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Rakúsko

Rakúska pošta vydala 4. 8. 2007 v emisnom rade **Železnice** už druhú tohtoročnú známku s týmto námetom. Znáмка nominálnej hodnoty 75 centov je venovaná úzkorozchodnej trati (vzdialenosť kolajníc je 760 mm) dĺžky 35,4 km. Trať vedie z krajinského hlavného mesta Bregenz údolím rieky Eng, pokračuje cez najväčšie sídlo v bregenzských lesoch Egg do cieľovej stanice Bezau. Dnes na trati Bezau – Bersbuch dĺžky vyše 6 km premávajú vláčiky „v rytme starých čias“.

Prevádzka na pôvodnej trati sa začala pred vyše 100 rokmi, v roku 1902, parnou lokomotívou. V roku

1937 bola nahradená dieselelektrickou radu 2041/s. Začiatkom 60. rokov na trati premávali štyri dieselové lokomotívy radu 2095 a zabezpečovali dopravu až do roku 1980, keď po zosune skál sa trať skrátila a v roku 1983 sa na nej prestalo premávať. Po siedmich rokoch úsilí o zachovanie trate sa k jej 85. výročiu premávka obnovila aj pre verejnosť. Bola zrekonštruovaná aj pôvodná horská lokomotíva a vyrobené kópie pôvodných vagónov. V roku 1999 však ďalšia prírodná katastrofa zničila dôležitý most a dnes, aj napriek skrátenej trati, je cestovanie úzkorozchodnou železniciou veľmi obľúbené.

Znáмку kombinovanou tlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 500 000 kusov.

Vydaním ďalších piatich známok 25. 8. 2007 v emisnom rade **Kvety** Rakúska pošta pokračuje v novej výplatnej sérii, v ktorej v tomto roku vyšli už štyri známky.

Na známke nominálnej hodnoty 4 centy je **púpava lekárska** (*Taraxacum officinale* Web.). Je to jedna najznámejších a najrozšírenejších trváčich bylín rastúcich aj u nás. Vysoká je 15 až 30 cm, má vretenovitý, duž-

natý a mliečny koreň, z ktorého vyrastá mohutná ružica prízemných listov. Každý rok na jar (často aj na jeseň)

z ružice vyrastá dutý mliečny stvol, zakončený jediným žltým úborom zloženým z 200 žltých kvetov. Plody po dozretí vytvárajú známe „papieristé gule“.

V ľudovej liečbe púpava mala a aj má dobrú povest ako účinné liečivo pri chobách pečene, žlčníka,

pri žltacke a cukrovke. Mladé listy sa môžu jesť ako zdravý šalát.

Známkový hĺbkotlačou vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 1 mil. kusov.

Znáмка nominálnej hodnoty 10 centov zobrazuje **alpský zlatý dážď** (*Laburnum alpinum*), patriaci do čeľade motýľokvetých (*Fabaceae*), podobne ako obyčajný zlatý dážď (*Laburnum anagyroides* Med.), udomácnенý v južných Alpách a v horách severozápadného balkánskeho polostrova. V priebehu rokov sa jeho odrody vyskytujú aj v záhradách rodinných domov.

V južnom Korutánsku a Steiermarku udomácnенý alpský zlatý dážď kvitne od mája do júla. Druhy zlatého dažďa obsahujú jedovaté alkaloidy (cytisin a iné). Pre deti môžu byť nebezpečné už dve semená.

Lekárske využite je len v homeopatickej liečbe pri nervovo-depresívnych stavoch a ochoreniach centrálneho nervového systému.

Známkový hĺbkotlačou vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 2 mil. kusov.

Kalina občajná (*Viburnum opulus* L.) je námetom známky nominálnej hodnoty 65 centov. Ide o ker vysoký dva až štyri metre, rozšírený v celej Európe, v západnej aj severnej Ázii. Kvety má usporiadané do koncových plochých vrcholíkov. Kvitne máji a v júni. Plody sú jed-

nosemenné červené kôstkovičky. Uprednostňuje kypré, trochu kamenisté pôdy bohaté na vápno. Pestované druhy majú veľké jalové súkvetia.

Kôstkovičky sú horké, jedovaté – nekonzumujú sa ani ľudove, pokladajú sa však za liečivé. Predmetom zberu je kôra a plody. Výťažky z kôry, obsahujúce organické kyseliny, triesloviny a živice, sa používajú zväčša iba v ľudovom

liečiteľstve pri krčoch, bolestivej menštruácii a hroziacom predčasnom pôrode, avšak len so súhlasom lekára. Plody majú podobné účinky ako kôra, sú však jedovaté.

Známky hlbkotlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 20 mil. kusov.

Na známke nominálnej hodnoty 115 centov je **encián** – horec (*Gentianopsis ciliata* L., tiež *Gentiana ciliata* L. alebo *Gentianella ciliata* L.), charakteristický úzkymi rúrkovitými modrými až fialovými kvetmi, kvitnúcimi od augusta do novembra. Rastliny obľubujú polsuché trávnaté a kamenisté plochy údolí do výšky 2250 m.n.m. (obr. na 1. str. obálky)

Rastliny do výšky 25 cm sú chránené na území od strednej cez južnú Európu, Malú Áziu až po Kaukaz. Horký výťažok z rastlín má využitie aj v medicíne pri poruchách trávenia.

Známky hlbkotlačou vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 5 mil. kusov.

Piata známka, nominálnej hodnoty 140 centov, zobrazuje **plamienok** (*clematis*), čeľad Ranunculaceae, ľahko kultivovateľnú, popínavú okrasnú rastlinu, ktorá kvitne fialovými alebo modrými kvetmi od júna do októbra.

Rod zahŕňa asi 150 rôznych druhov a poskytuje veľký výber na pestovanie v domácich podmienkach. Plamienkom sa

najlepšie darí v priepustných, kyprých a živných pôdach. Oblasť koreňov by mala byť nad zemou v tieni.

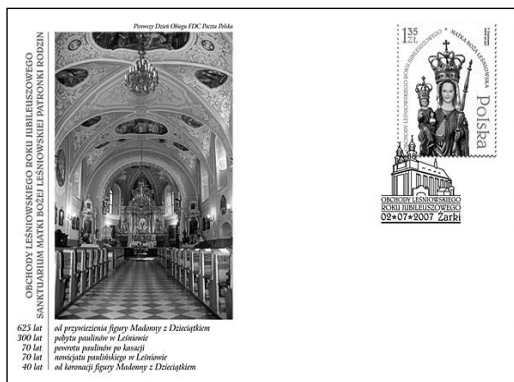
Plamienok priamy (*Clematis recta*) sa využíva aj ľudovom liečiteľstve a v homeopatii (pri kožných ochoreniach, reume a nervových ochoreniach).

Známky hlbkotlačou vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 5 mil. kusov.

Poľsko

Poľská pošta vydala 2. júla 2007 známku nominálnej hodnoty 1,35 zł pri príležitosti jubilea svätyn Leśniowskej Madony, patrónky rodiny.

Na známke je reprodukována fotografia stredovekej drevenej sošky Lesniowskej Matky Božej, ktorá patrí

k typom nádherných madon, veľmi populárnych v gotickom umení. V súčasnosti je umiestnená uprostred hlavného oltára leśniowského kostola. Nápis na známke je v tvare lomeného gotického oblúka.

Známka rozmerov 31,25 x 39,5 mm bola vytlačená ofsetom v náklade 800 000 kusov na tlačových listoch s 20 známkami.

(spracoval -pem-)

125 rokov Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote

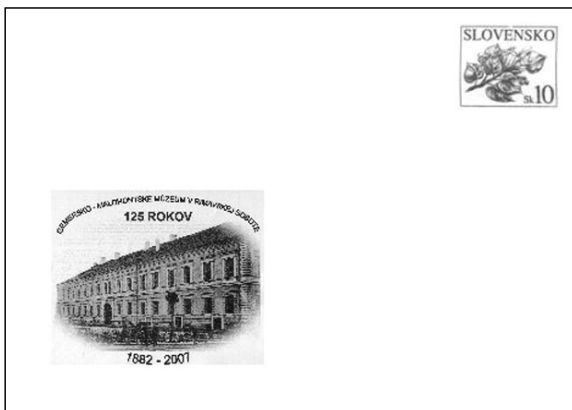
Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote ako súčasť osláv pri príležitosti 125. výročia svojho vzniku, v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., pripravilo na deň 6. septembra 2007 pre zberateľov a priaznivcov filatelie príležitostnú pečiatku a celinovú obálku s prítláčou.

Autorom grafického návrhu príležitostnej pečiatky je renomovaný slovenský rytec František Horniak, autor aj mnohých slovenských známok. Ústredným motívom grafického návrhu príležitostnej pečiatky je bronzový privesok zo Včelínec zo začiatku strednej doby bronzovej, ktorý je súčasťou zbierkového fondu múzea. Autorkou grafického návrhu celinovej obálky s prítláčou je výtvarníčka Gemersko-malohontského múzea Alžbeta Nagyová. Na obálke je vyobrazená budova Gemersko-malohontského múzea, pôvodne objekt delostreleckých kasární z roku 1850, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou.

Celinová obálka s prítláčou a príležitostnou pečiatkou budú všetkým záujemcom, zberateľom a priaznivcom filatelie a Gemersko-malohontského múzea k dispozícii počas oficiálneho programu osláv 125. výročia vzniku múzea v Rimavskej Sobote, 6. septembra 2007 v priestoroch Slovenskej pošty, a. s., pobočky v Rimavskej Sobote a od 14.00 hod. v bu-

dove Okresného úradu v Rimavskej Sobote (Námestie M. Tompu 2), kde bude prebiehať časť programu osláv 125. výročia vzniku múzea.

Celinové obálky s prítláčou a príležitostnou pečiatkou budú zberateľom a návštevníkom múzea k dispozí-

cii i po ukončení oficiálneho programu osláv. Stále možno získať aj celinovú obálku s prítláčou a príležitostnou pečiatkou vydané pri príležitosti 120. výročia vzniku múzea v roku 2002.

Mgr. Ján Aláč

burda auction

**NABÍDNĚTE K PRODEJI NEBO
DO NAŠICH AUKCI POŠTOVNÍ
ZNÁMKY, CELISTVOSTI,
POHLEDNICE A DALŠÍ
SBĚRATELSKÝ MATERIÁL.
STÁLE PŘIJÍMÁME JEDNOTLIVÉ
POLOŽKY I CELÉ SBÍRKY.**

**POBOČKA V PRAZE:
Praha 4, Na Dolinách 44
(návštěvu si sjednejte předem)**

**Střelice u Brna, Malá Stránka 8,
664 47, tel/fax: +420 547 239 520
e-mail: info@burda-auction.com
www.burda-auction.com**

Anketa ANTIZNÁMKA 2006

V šiestom čísle nášho časopisu sme spoločne so Slovenskou poštou, a. s. – POFIS vyhlásili anketu o najmenej vydatenú známku roka 2006.

V priebehu uplynulého mesiaca sme do ankety dostali ďalšie vaše hlasy a k nim zaujímavé názory a postrehy. Za všetky ďakujeme. Vyhlásenie výsledkov a víťahcov, ktorým Pofis venuje pekné ceny, uverejníme v nasledujúcom čísle časopisu Zberateľ.

Oznam

Firma Zberateľ oznamuje svojím zákazníkom, že v dňoch 13. a 14. septembra 2007 bude predajňa na Račianskom mýte 1/D z dôvodu účasti na pražskom veľtrhu Sběratel zatvorená.

Tešíme sa na vašu návštevu v našom stánku.

MALÁ ŠKOLA NUMIZMATIKY (21)

PRE MLADÝCH AJ SKÔR NARODENÝCH

Elena Minarovičová

Dovršenie priemyselnej revolúcie v druhej polovici 19. storočia a koncentračný proces výroby, ktorý začal zachvacovať široké priemyselné odvetvia, si vyžadovali súčasne aj stabilizáciu peňažných pomerov. Po vzore Francúzska a Talianska prešli mnohé krajiny sveta na moderný systém platidiel – bankoviek a mincí, ktoré boli kryté zlatom uloženým v bankách. Aj v rakúskych finančných kruhoch už od roku 1855 prevládali snahy o zavedenie meny založenej na zlatom štandarde. Rakúska mena založená na striebre už nemohla v polovici 19. storočia poskytovať dostatočné záruky menovej a hospodárskej stability.

Priaznivý politický a hospodársky vývoj vyvrcholil v Rakúsko-Uhorsku roku 1892 prijatím zákona o zavedení *korunovej meny*. Táto reforma sa uskutočnila v monarchii, ktorej vládol cisár a kráľ **František Jozef I. (1848 – 1916)**. Prechod k novému menovému základu súvisel aj s príchodom nových menových jednotiek (obr. 1, obr. 2). Jednotkou meny sa stala *strieborná koruna*, ktorá sa delila na *100 halierov*. Jednotkou min-

Poklad strieborných mincí Františka Jozefa I. objavený pri rekonštrukcii domu na Panenskej ul. v Bratislave roku 1983

čali vydávať zlaté plnohodnotné mince, a to 20- a 10-korún a od roku 1907 aj 100-korún (uhorská zlatá 100-koruna v rokoch 1907 a 1908 a rakúska zlatá 100-koruna od roku 1909). Z predchádzajúceho obdobia (od roku 1852) pokračovala razba 4-dukátov a dukátov (1 dukát = 11,29 K). Ako obchodná minca sa razil rakúsky a uhorský dukát.

Sústavu mincí dopĺňali zlaté a strieborné pamättné razby k významným historickým výročiam. Sú to: miléniova koruna (Ag 1896), 100-koruna k 40. výročiu korunovácie Františka Jozefa I. za uhorského kráľa v Budapešti (Au 1907 – obr. 4), s tou istou tematikou aj 5-koruna (Ag 1907), 100-koruna k 60. výročiu nastúpenia vlády Františka Jozefa I. (Au 1908 – obr. 5) a k tomu istému výročiu aj 5-koruna a 1-koruna, ale s inou tematikou (Ag 1908).

Výmena starých platidiel za nové nepredstavovala rýchly proces. Staré menové jednotky sa používali v každodennom živote ešte dlho po nariadení povinného počítania na koruny.

Bankovky korunovej meny boli vydané až neskôr, a to v roku 1901. Stalo sa tak po zrušení rakúskej meny

1 koruna 1892 (uhorská razba), reverz

1 koruna 1893 (rakúska razba), reverz

covej hmotnosti sa stal 1 kg. Z 1 kg zlata malo byť vyrobených 3 280 kusov korún (1 K = 0,304878 g zlata). Jedna zlatka rakúskej meny sa rovnala 2 korunám.

Zo začiatku sa razili iba strieborné koruny. Od roku 1900 sa razili 5-koruny, od roku 1912 aj 2-koruny (obr. 3). Z nižších nominálnych hodnôt sa razili niklové 10- a 20-halierniky a bronzové 2- a 1-halierniky. Zároveň sa za-

2 korona 1912 (uhorská razba), reverz

k 1. januáru 1900, pričom v rokoch 1892 – 1899 vedľa seba legálne existovali dve menové sústavy. Stabilitu bankoviek zaisťovalo ich krytie zlatom a skutočnosť, že mincová razba dosiahla približne polovicu objemu vydaných bankoviek. Pri zachovaní mincovej a menovej jednoty na území monarchie platili dva rôzne typy mincových nominálnych hodnôt. Pre rakúsku časť boli mince razené vo Viedni a pre uhorskú časť v Kremnici. Razby mali rovnaké technické parametre a rovnakú platnosť na celom území Rakúsko-Uhorska. Bankovky boli spoločné, na líci mali nemecký a na rube maďarský text.

Vypuknutie I. svetovej vojny postihlo sľubne sa rozvíjajúci nový menový systém. Rakúsko-uhorská banka musela financovať vojnové výdavky a jej zlaté rezervy klesali. Došlo k rýchlej inflácii, bol vydaný zákaz zame-

rové nominále sa razili aj z alpaky a neskôr zo železa. Nedostatok drobných mincí sa riešil vydávaním núdzových papierových poukázok alebo obchodných známok. Boli vydané aj papierové 1- a 2- korunáčky. Na konci vojny bola rakúsko-uhorská mena krytá zhruba 1% drahého kovu. Znehodnocovanie meny malo odraz aj na výtvarnom riešení, zjednodušovaní a opakovaní motívov na platidlách. Na konci vojny, v dňoch rozpadu Rakúsko-Uhorska, bolo nevyhnutné vydať aj 10 000- korunovú bankovku, ktorá predstavovala desaťnásobok dovtedy najvyššej denominácie (obr. na 2. str. obálky).

Koniec I. svetovej vojny znamenal rozpad niekoľkostoročnej monarchie, na troskách ktorej vznikli nové štáty s vlastnými menovými systémami. V nástupníckych štátoch platila ďalej vojnou znehodnotená rakúsko-uhorská mena.

Tak to bolo aj na našom území po vzniku Československej republiky 28. 10. 1918. Tento stav trval až do vyhlásenia menovej odľuky, ktorá sa uskutočnila v marci roku 1919 okolovaním rakúsko-uhorských bankoviek a dočasným zadržaním polovice bankoviek určených na okolkovanie. Autorom reformy bol prvý československý minister financií Alois Rašín. Peniaze sa menili v pomere 1:1, pričom 50 % ich hodnoty bolo zadržaných a úrokovných 1 %. Kolkovali sa rakúske bankovky, mince ostali v platnosti.

Krátko po menovej odľuke sa prikročilo k tlači prvých československých platidiel, štátoviek, ktoré sa dávali do obehu od júla 1919 do februára 1920. Vydaniu papierových platidiel predchádzali od začiatku roka 1919 diskusie o názve novej meny. Uvažovalo sa o názvoch menových jednotiek ako frank, sokol, stotina, orol a ďalšie.

Zákonom č. 187 z 10. apríla 1919 sa však stanovenou menovou jednotkou v ČSR stala *koruna československá (Kč)* delená na 100 *halierov*. Jej zlatý obsah bol od roku 1929 určený na 0,04458 g rýdzeho zlata, čo bola 1/7 predvojnovéj rakúsko-uhorskej koruny.

Prvé československé mince boli vydané až v rokoch 1921 – 1922. Spôsobila to potreba úplnej obnovy vybavenia kremnickej mincovne nielen po stránke technickej ale aj personálnej, pretože staré vedenie mincovne stačilo odviezť z Kremnice do Budapešti celý strojový park, zásoby drahého kovu i časť personálu. Prvou mincou bol 20-haliernik a postupne pribúdali ďalšie. Okrem sústavy zákonných platidiel sa vydávali v I. ČSR zlaté obchodné mince – dukáty. Jedno- a dvojdukáty boli vydané v roku 1923 k 5. výročiu vzniku republiky s obrazom sv. Václava. Prvých 1 000 kusov bolo číslovaných. Od roku 1929 sa k nim priradili aj 5- a 10- dukáty. ■

Zlatá 100-koruna 1908 k 60. výročiu nástúpenia vlády F. J. I., averz, reverz

Zlatá 100-koruna 1908 k 60. výročiu nástúpenia vlády F. J. I., averz, reverz

nitelnosti za kov a vydávali sa papierové platidlá nižšej nominálnej hodnoty. Z obavy pred zhoršujúcimi sa pomermi ľudia tezaurovali mince z drahých kovov a vojnový priemysel pohltil niklové a bronzové mince. Halie-

Nový katalóg čipových telefónnych kariet SR

Ubehol už pomerne dlhší čas, keď som sa ešte v MOT 56 v časopise Zberateľ dočítal o zámere vydať začiatkom roka 2003 nový kompletný katalóg telefónnych kariet. Zámer predostrela vtedy jedna súkromná firma, ktorá sa angažovala v rôznych oblasti zberateľstva a úmyslom bolo tento katalóg vydať v súvislosti s vtedy blížiacim sa 10. výročím vzniku Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti bol vtedy o jeho spracovanie požiadaný Ing. Marian Jobek, ktorý mal už niekoľkoročné skúsenosti so spracúvaním katalógov telefónnych kariet Slovenskej republiky. Pokiaľ mi je známe, podklady v požadovanom rozsahu a v termíne boli spracované, ale nakoniec sa ukázala ako neprekonateľnou prekážkou výška nákladov, ktorú by súkromná firma musela vynaložiť na vydanie katalógu. Týmto spôsobom zostala pôvodne dobrá idea súkromnej firmy len nerealizovaným zámery.

Niekoľkoročná absencia katalógu slovenských telefónnych kariet preto ďalej pretrvávala a pretrváva dodnes. Pôvodným zberateľom zostáva preto k dispozícii len posledný vydavateľský počín pražskej firmy Pěnkava, ktorá vydala kompletný katalóg, o. i. aj slovenských telefónnych kariet, naposledy ešte v roku 2001 a následne jeho doplnok v roku 2002. Je všeobecne známe, že súčasný vydavateľ slovenských telefónnych kariet – spoločnosť T – Com, ako aj všetci jeho predchodcovia – postupne začali dodávať na slovenský trh už z dôvodu menšej potreby (napr. pre výrazný nárast počtu mobilov) telefónne karty v užšom sortimente a v nižších nákladoch. Aj zásluhou tejto skutočnosti, predovšetkým noví zberatelia, nemajú už k dispozícii kompletné relevantné údaje o vydaných TK za obdobie posledných niekoľko rokov.

Aj ja som postrehol túto skutočnosť vo svojej predajni, a preto som sa pred niekoľkými týždňami obrátil v tejto oblasti na skúseného Ing. Marian Jobeka a požiadal som ho o spracovanie praktického, rozsahom nie veľkého, ale prehľadného farebného katalógu s obrázkami vydaných slovenských telefónnych kariet za obdobie od roku 1993 až do roku 2007 s ich základnými údajmi. Zámerom nebolo spracovanie údajov v rámci špecializácie do prílišnej hĺbky, ale len po rozsah variantov čipov a číselníkov na slovenských telefónnych kartách. Ďalším zámerom bolo len spracovanie údajov o slovenských čipových kartách (verejné, príležitostné-darčkové, súkromné a servisné), čiže nie o kartách GSM, kupónoch a prepaid-kartách, vydaných na území Slovenskej republiky.

Katalóg je už medzičasom spracovaný, mal som ho možnosť vidieť (obr. 1). Jeho rozsah je 38 strán textu formátu A4, katalóg je prehľadne a kompletne napísaný v slovenskom aj v anglickom jazyku. Po obsahu, úvodnom slove a pred samotným zobrazením telefónnych kariet sú stručné vysvetlivky a vyobrazenie jednotlivých čipov používaných na slovenských telefónnych kartách. Medzitým je názorné vyobrazenie opisu údajov pre lepšiu orientáciu v katalógu.

Výraznou novinkou je taktiež prepracovanie celej sústavy číselníkov používaných na slovenských telefónnych kartách podľa jednotlivých výrobcov slovenských telefónnych kariet. Za zásadnú novinku považujem predvídavosť tohto katalógu v oblasti ohodnotenia slovenských telefónnych kariet, pretože všetky ceny sú vyjadrené už len v eurách, čo vzhľadom na blížiacu sa pravdepodobnosť zavedenia tejto meny na území Slovenskej republiky od 1. januára 2009, dáva tomuto katalógu už istú dávku „nadčasovosti“ aj pre jeho používanie v budúcnosti (som realista a nepredpokladám, že ďalší katalóg vznikne v dohľadnom čase). Katalóg výrazne odlišuje ohodnotenie použitých TK v skutočnej kvalite, ktorých je zachová-

ných minimum (aj keď sem priradíme aj skupinu nepoužitých, už neplatných slovenských telefónnych kariet) od ostatnej „masy“ použitých telefónnych kariet v 2. a horšej kvalite, ktorá výrazne dominuje medzi zberateľmi a ostatnými držiteľmi telefónnych kariet.

Úplne novou a veľmi sympatickou novinkou je na konci katalógu spracovanie a zoskupenie obrázkov slovenských telefónnych kariet podľa jednotlivých sérií s odkazom na ich katalógové čísla, vrátane úhrnu hod-

noty v eurách tej-ktorej série v 2. kvalite s prihladiutím na najlacnejšiu verziu jednotlivých telefónnych kariet z príslušnej série. Posledná strana katalógu je venovaná zoskupeniu obrázkov niektorých ostatných tématicky zaujímavých individuálne vydaných slovenských telefónnych kariet s odkazom na ich katalógové čísla, ale už bez úhrnu ohodnotenia. Obidve tieto časti katalógu môžu byť určite zaujímavé a výhodné predovšetkým pre tematických zberateľov slovenských telefónnych kariet.

Osobne mám úmysel predložiť záujemcom tento katalóg v papierovej podobe, neviazaný so zasúvacou sponou na ľavej strane katalógu, ešte do konca augusta a súčasne spracovateľ je pripravený poskytnúť katalóg aj na CD-nosiči.

Spracoval **Milan Molnoši**

Slovaciká na nemeckých predplatených kartách

Pomerne pravidelne sa venujem v MOT písaniu o slovacikách na telefónnych kartách rôznych typov vydávaných v krajinách na celom svete. Naposledy som o nich písal v MOT 98, kde som spomínal slovaciká na čipových TK z Chorvátska. Dnes by som chcel predstaviť hneď tri nemecké predplatené karty.

Prvou z nich je predplatená karta nemeckej spoločnosti ECO World Communications GmbH (ďalej len „spoločnosť ECO“). Na averze TK spoločnosti ECO (obr. 2) je v strede vlajka Európskej únie okolo ktorej sú postupne do kruhu umiestnené vlajky všetkých štátov Európskej únie so stavom k 1. 5. 2004, teda ešte bez

vlajok Bulharska a Rumunska. Prvou vlajkou v poradí zľava doprava je vlajka Maďarska a poslednou v poradí 25. je vlajka Českej republiky. Slovenská vlajka je zľava doprava v poradí 21. Pred slovenskou vlajkou v poradí 20. je slovenská vlajka. Tu treba však bohužiaľ poznamenať, že obidve vlajky – slovenská aj slovinská sú zobrazené chybné, pretože štíty štátnych znakov oboch krajín nie sú zobrazené na vlajkách v určenej polohe pri žrdi (na slovenskej vlajke má byť v 1/3 dĺžky vlajky od žrde), ale na opačnej strane!

TK má nominálnu hodnotu 5 eur a k tomu je euro extra. Z tohto textu sa dá vydedukovať, že 1 euro je na TK bonus navyše. Podľa pokynov na reverze TK spoloč-

nosti ECO treba voliť z pevnej siete alebo z telefónneho automatu predvolené číslo 0800-2182300, alebo z mobilovej siete predvolené číslo 0800-3174567. Ďalšie kroky pri telefonovaní sú už štandardné. TK možno použiť do troch mesiacov po prvom použití.

Druhou nemeckou predplatenou kartou je karta nemeckej spoločnosti Next-Telecom pod názvom „Balkan“ (obr. na obálke). Podľa názvu karty Nemci medzi krajiny Balkánu zaradili v hornom rade zľava doprava krajiny, symbolizované vlajkami: Moldavska, súčasného samostatného Srbska (bez štátneho znaku, teda nesprávne zobrazená), Českej republiky, Macedónska, Maďarska, Bosny a Hercegoviny, zaniknutej Juhoslávie (bývalého zväzku Srbska Čiernej Hory), Albánska, Slovenskej republiky, Poľska, v dolnom rade zľava doprava pokračujú vlajky Chorvátska, Bulharska, Rumunska, Slovinska a Grécka. Na prvý pohľad to nie je pre nás práve ideálny „spolok“ krajín. Dá sa len hádať, či nemecká spoločnosť Next-Telecom chcela týmto názvom TK úmyselne vyjadriť, že všetko na východ od Nemecka (resp. v inom prípade aj Rakúska) treba z ich pohľadu považovať za „menej rozvinutý a nestabilný Balkán“ alebo je toto geografické zoskupenie krajín nazvané týmto názvom, ktoré nie vždy znie lahodné, neúmyselne a náhodne?

Karta má nominálnu hodnotu 5 eur, TK je možné použiť ako predchádzajúcu kartu do troch mesiacov po prvom použití.

Tretou a poslednou predplatenou kartou je karta tej istej nemeckej spoločnosti Next-Telecom pod rovnakým názvom „BALKAN“ (obr. 3). Na rozdiel od predchádzajúcej karty je na averze variantu tejto karty už podľa môjho názoru priamo vyjadrené, ktoré krajiny zaraďuje nemecká spoločnosť medzi krajiny Balkánu...!? Slová „next balkan“ vlavo hore na karte sa totiž dajú preložiť ako susedný, najbližší, vedľajší Balkán ...! Súdny človek si urobí úsudok sám. Čo už, keď z ich pohľadu nie je rozdiel medzi Moldavskom, Gréckom alebo napr. Slovinskom ...! Na averze karty je inak rovnaké zoskupenie aj poradie vlajok krajín definovaných v texte pred-

chádzajúcej karty. Na rozdiel od nej však túto kartu možno použiť nielen v Nemecku, ale aj v Rakúsku. Ostatné podmienky použitia tejto karty sú rovnaké ako pri predchádzajúcich TK.

Spracoval **mj.**

Slováci vo vojenských operáciach

Trvalá sloboda a v medzinárodných silách

na podporu bezpečnosti v Afganistane

v rokoch 2002 – 2007

Na pochopenie situácie v Afganistane sa treba vrátiť do histórie, keď sa o toto územie usilovala Veľká Británia, ale i Rusko. V roku 1919 po porážke Veľkej Británie Afganistan vyhlásil nezávislosť. Monarchia trvala do roku 1973, keď bola vyhlásená republika. Po vojenskom prevrate v roku 1978 bol zabitý prezident Daúd a vlády sa ujal Muhammad Taraki. Ten bol v roku 1979 zvrhnutý a popravený. Moc v tomto období mala Revolučná rada a Ľudová demokratická strana Afganistanu. Na čele štátu bol Babrak Karmal, podporovaný a udržiavaný pri moci ZSSR, ktorý 28. 12. 1979 začal vojenskú intervenciu v Afganistane.

Desať rokov trvajúci boj bez vidiny vyriešenia situácie vyústil v roku 1989 do postupného odchodu sovietskych vojsk z Afganistanu. V roku 1992 bola zvrhnutá prosovietska vláda a krajina sa opäť zmietala v občianskej vojne, v ktorej hlavnú úlohu zohralo hnutie Taliban a bojovníci Al-Kaidy.

Operácia Trvalá sloboda (Enduring Freedom) vznikla ako reakcia na teroristické útoky proti USA 11. septembra 2001. Rada bezpečnosti prijala rezolúcie č. 1368 a č. 1373 o boji proti terorizmu.

Dňa 7. 10. 2001 sa začali letecké a raketové útoky síl USA, Veľkej Británie, Francúzska a ďalších štátov, podporované Japonskom, proti teroristom v Afganistane. Piateho decembra 2001 sa v Bonne dosiahla dohoda medzi OSN, USA, NATO a zástupcami afgánskych skupín o ďalšom postupe pri obnove Afganistanu.

Vyslanie ženijnej jednotky Ozbrojených síl SR schválila vláda SR a následne Národná rada SR svojím uznesením č. 2266/2002 z 19. 6. 2002 vyslovila súhlas s jej vyslaním. Do misie bola vyslaná ženijná jednotka v počte 40 vojakov, ktorá upravovala pristávacie a vzletové dráhy na letisku Bagram, severne od Kábulu. Na velení jednotky sa podieľali pplk. Ján Durmis, pplk. Ján

Truska, mjr. Vladimír Kuchár, mjr. Pavol Kuchár, mjr. Jozef Knapca a mjr. Tomáš Bobko. Operácia Trvalá sloboda sa skončila v decembri 2005.

Bezpečnostná rada OSN prijala 20. 12. 2001 rezolúciu č. 1386 na vytvorenie Bezpečnostných síl pre Afganistan ISAF (Security Force for Afghanistan) pod velením NATO. Účasť Ozbrojených síl SR v ISAF vláda SR schválila rozhodnutím č. 925 z 23. 11. 2005. Národná rada SR vyslanie schválila 14. 12. 2005 uznesením č. 2004, pričom zároveň schválila zlúčenie

v sile 57 príslušníkov s novým veliteľom kontingentu mjr. Danieľom Draganovským.

Príslušníci slovenskej ženínej jednotky na odosielanie listových zásielok využívali služby Nemecka FpA 6430a, FpA 6430b v Camp Warehouse v Kábule, FpA 6431a na letisku KAIA v Kábule, FpA 1371 v Camp Warehouse, FpA 1300a na HQ ISAF a na letisku KAIA. Využívali tiež služby USA APO AE 09354 na letisku v Bagrame a služby Francúzska BPI 240 (Bureau Postal Interarmes) v Kábule. Listové zásielky adresované príslušníkom slovenskej ženínej jednotky prechádzali cez

slovenskej ženínej jednotky v sile 40 vojakov pôsobiacich v operácii Trvalá sloboda a 17 vojakov ženínej odminovacej jednotky pôsobiacej na medzinárodnom letisku KAIA v Kábule. Hlavnou úlohou jednotky bolo odminovanie plôch pred rekonštrukciou vzletových a pristávacích dráh, ako aj ciest v priestore pôsobenia jednotiek ISAF. Jednotka bola od 1. 6. 2004 začlenená do veliteľstva NATO v KAIA na základni na medzinárodnom letisku v Kábule. Na velení jednotky sa od mája 2004 po odchod do Kandaharu podieľali npor. Alexander Huguár, kpt. Jozef Haňo, mjr. Zoltán Farkaš, mjr. Ivan Kováč, mjr. Ján Gajdoš, mjr. Ladislav Kisel a plk. Michal Rohleder.

Dňa 19. 5. 2007 sa uskutočnila operácia „Presun“, pri ktorej sa slovenská ženíjňá jednotka presunula z leteckej základne KAIA v Kábule na leteckú základňu KAF v Kandahare. Piateho júna 2007 prišla na letisko v Kandahare 7. rotácia slovenskej ženínej jednotky

FpA 64298 Darmstadt v Nemecku.

Listové zásielky boli opečiatkované okrúhlou pečiatkou s textom SLOVAK ENGINEER UNIT ENDURING FREEDOM BAGRAM a dvojriadkovou pečiatkou SLOVAK ENGINEER UNIT BAGRAM ENDURING FREEDOM. Ďalej okrúhlou pečiatkou s textom SLOVAK ENGINEER UNIT ISAF a v strede so slovenským štátnym znakom alebo dvojriadkovou pečiatkou s textom SLOVAK ENGINEER UNIT ISAF.

Jozef Koreň

Pramene: 1. www.isafkابل.org 2. Ing. Miloslav Čech: Polní pošty, příloha Spravodajcu Postilion SCF, č. 1, 2 a 4/2002, 2/2003, č. 3/2005 3. Ing. Milan Kulich a kol.: Terorismus, destabilizující fenomén současnosti a boj proti němu, MO SR, Bratislava 2002 4. Bernard Roštecký: Kurz Kandahar, Obrana č. 7/2007

Bratislava – Praha 1986

Spomienku na mestskú výstavu poštových známok Bratislava – Praha, ktorá sa konala v apríli 1986 v priestoroch Slovenského národného múzea na Vajanského nábreží v Bratislave, nám poslal K. R. z Bratislavy. Dôvodom pripomenutia tejto výstavy je príležitostná poštová pečiatka, ktorou sa pečiatkovali poštové zásielky a ďalšie zberateľské materiály počas výstavy na priehradke pošty Bratislava 1, zriadenej vo výstavných priestoroch. Kresba v pečiatke je totiž rovnaká ako na známke Bratislavský hrad, vydané v hárčeku 27. júna 2007. Náš

čitateľ zároveň pripomína, že táto pečiatka bola v danom období významným oživením vtedajšej uniformity príležitostných poštových pečiatok. (red.)

Obdobie menovej reformy v roku 1953 je vďačnou zberateľskou oblasťou z pohľadu tradičnej filatelie i poštovej histórie. Kým „tradicionalizmom“ poskytuje široké možnosti štúdia poštových taríf a ich dokladovanie frankatúrami výplatných i príležitostných známok starej meny, poštovní historici sa môžu vyžívať v rozmanitosti prídavných pečiatok, hojne používaných na zásielkach, ktoré boli nesprávne vyplatené, alebo namiesto známokami boli vyplatené v hotovosti.

na pohľadniciach, ktoré skôr zostávali v rodinnom archíve alebo sa stali predmetom zberateľského záujmu.

v hotovosti, prípadne prostredníctvom odťažku výplatného stroja na dodacej pošte. V tejto situácii si niektoré väčšie pošty vypomáhali prídavnými pečiatkami s príslušným textom. Bratislavská (zrejme hlavná) pošta používala na tento účel dvojriadkovú pečiatku s textom „Doplatné vybrať / v hotovosti.....“, pričom do vybodkovanej oblasti sa vpisovala príslušná výška doplatného pre konkrétnu zásielku. Pečiatka bola vyhotovená zo skladacej tlačiarňičky a podľa mojich zistení bola na zásielky odťažaná v modrej a zelenej farbe.

Na obr. 1 ju vidieť na liste, vyplatenom známkami 20 Kčs K. Gottwald a 10 Kčs Zvolen, teda v správnej výške 30 Kčs (60 hal. v novej mene). Pozornému oku kontrolnej pracovníčky na bratislavskej pošte však neušlo, že zásielka bola podaná na pošte Kežmarok 19. 6. 1953, teda deň po skončení platnosti známkov starej meny. Preto zásielku správne zatažil doplatným v dvojnásobnej výške výplätého, teda 1.20 Kčs.

18 • ZBERATEL'

nielen svojou zelenou farbou, ale aj chybným textom: „Doplatné vybratí / v hotovost .....“. K chybe došlo v dôsledku vypadnutiu písmena „i“ na konci slova „hotovosti“, pričom pri jeho opätovnom vkladaní do pečiatky si zrejme pracovník pomyľil riadky a omylom ho vložil na koniec prvého riadku. Tým sa ale zaujímavosti okolo opísanej pečiatky nekončia. Ako vidno na obidvoch ilustráciách, vedľa dvojriadkovej pečiatky sa nachádza odtlačok malej kruhovej negatívnej pečiatky s priemerom 11 mm. Pokiaľ to ich čitateľnosť dovoľuje, rozpoznávame na nich iniciály A CH v bielom kruhu. Odtlačky svojím výzorom silne pripomínajú pečat plombovacích klieští. Identická kombinácia pečiatok sa nachádza aj na celistvosti vyobrazenej na str. 144 v publikácii J. Čížka: Doplatné na území Československa 1894 – 1985

(FS č. 29, vydal ZSF v roku 1989). Keďže na zásielke datovanej v mieste podania 26. 6. je dvojriadková pečiatka s bezchybným textom, možno z toho vyvodiť, že k jej poškodeniu a následnej oprave došlo po tomto dátume, najneskôr 29. 6. 53.

Pokiaľ ide o význam kruhovej pečiatky s iniciálami A CH, možno sa len domnievať, že ju používal pracovník vnútornej služby na doručovacej pošte Bratislava 1, poverený kontrolou došlých zásielok z hľadiska správnosti ich vyplatenia. Je dosť pravdepodobné, že v čase meno-

vej reformy bolo nutné špeciálne vyškolit vybraných pracovníkov, ktorí potom dokonale ovládali nie celkom jednoduchý spôsob výpočtu doplatného v prechodnom období po zavedení novej meny. Odtlačkom svojej osobnej pečiatky na zásielke preberali zodpovednosť za správnosť výpočtu doplatného. Ak to bolo skutočne tak, nemožno vylúčiť nálež ďalšej podobnej pečiatky s inými znakmi.

Od bolestnej menovej reformy z roku 1953 uplynulo už vyše 50 rokov, zachovaný materiál však stále poskytuje dostatok priestoru na filatelistické štúdium a výskum. Riešenie drobných pečiatkárskych hlavolamov nevynímajúc.

M. Bachratý

Pozor, falzifikát!

Na internetovej stránke www.burda-auction.cz, medzi položkami pripravovanej 18. písomnej aukcie bol v informatívnom súbore Slovensko 1993, v položke č. 64699, vyobrazený hářček H41 Nad Tatrou sa blýska..., ktorý má „dvojitú“ rámcovú perforáciu.

Tento hářček bol tlačný ocelotlačou v kombinácii s hlbkotlačou na kotúčový papier rotačkou Wifag. Tlačová forma obsahovala 2 x 9 hářčekových polí. Pri známom výrobnom postupe takáto dvojitá perforácia nemôže vzniknúť. Aj z vyobrazenia vidno, že posunutá perforácia má menší priemer otvorov a má väčšiu výšku ako správne centrovaná perforácia. Vo zvislej perforácii je dokonca o jeden otvor navyše – 17 (normálne má byť 16). Teda v žiadnom prípade nejde o náhodnú výrobnú chybu ani o skúšku perforačného zariadenia. Preto ponúkany hářček si môže do svojej zbierky zaradiť zberateľ falzifikátov.

(red.)

Známká a známková grafika (13)

Na prelome osemdesiatych a deväťdesiatych rokov vnímame známkovú grafiku ako plne integrovanú súčasť slovenskej výtvarnej scény. Známková tvorba je v pozor-

nosti špičkových umeleckých osobností – Baláž, Hložník, Brunovský ako i celej mimoriadne silnej a invenčnej generácie grafikov, a to i napriek tomu, že viacerí z nich

ani nemali príležitosť v tom čase vytvoriť známku. Ambície vytvárať známkovú grafiku vzbudzovala emitovaná

československá produkcia svojou vysokou umeleckou, ako aj reprodukčnou úrovňou, ale najmä charakterom tvorby, ktorá buduje na špičkovej umeleckej interpretácii a typicky grafickom stvárnení v spojení s klasickou grafickou technikou rytiny. Sú to hodnoty blízke generáciám grafikov – odchovancov bratislavskej Vysokej školy výtvarných umení. Skupina Hložníkovcov a Brunovského škola zakladali svoju voľnú grafickú tvorbu, samozrejme popri vysokej miere kreativity, práve na dokonalom zvládnutí staromajstrovských grafických techník. Osobná zaangażovanosť prof. Albína Brunovského v prospech oceloryteckej tvorby v radoch jeho študentov je tiež známa.

Z tohto hľadiska bola situácia vo výtvarnom dianí koncom osemdesiatych rokov pre disciplínu rytectva až

nezvyčajne priaznivá. Je zaujímavé zamyslieť sa nad tým, aký podiel pripísať v tejto orientácii aktuálnym dobovým trendom prevládajúcim v grafike v záverečných desaťročiach storočia a aký podiel pripadá na osobné úsilie výtvarníka, vnímajúceho tvorbu cez prizmu ryta.

Žiada sa zdôrazniť na tomto mieste pôsobenie Martina Činovského, ktorý svojou veľkou invenciou a húževnatosťou pôsobil priam strhávajúco a v nasledujúcich rokoch pritiahol k známkovej tvorbe a ocelorytine viacerých svojich priateľov výtvarníkov. Najbližšie oscillovali k tvorivej práci s kovom Fero Horniak a Rudolf Cigánik, ktorých rytecká tvorba je prezentovaná slovenskou známkovou produkciou už od jej prvých ročníkov.

U Horniaka, vzhľadom na predchádzajúce skúsenosti s umeleckým stvárnením kovu, ktoré získal na štúdiách v Kremnici, ale najmä pri tvorbe poštových pečiatok, sa výsledky v tvorbe ocelorytiny prejavili včas, nad

všetko očakávanie. Spolupráca priateľov vo vzťahu učiteľ – žiak bola plodná. Začiatkom deväťdesiatych rokov sa Horniak mohol predstaviť vydanými ocelorytni ako

prvý absolvent slovenskej ryteckej školy, školy, ktorá vtedy ešte nebola založená na inštitucionálnom základe, ale fungovala ako určitá obdoba súkromného školenia na priateľskom základe.

Rudolf Cigánik v roku 1990 absolvoval VŠVU u prof. Brunovského a v roku 1993 vytvorením rytiny

emisie Bienále ilustrácií Bratislava vstúpil ako 3. v poradí medzi slovenských tvorcov známokovej ocelorytiny. I v jeho prípade v krátkom časovom slede po debute nasledovali ďalšie emisie známokových rytín.

Z hľadiska vývinových aspektov ryteckej tvorby možno trojicu rytcov Činovský, Horniak, Cigánik predstaviť azda aj ako príslušníkov pražskej ryteckej školy, najmä keď zohľadníme pôsobenie významného českého rytca Josefa Herčíka, ktorý ako školiteľ Martina Činovského sprostredkoval dlhodobé tradície a skúsenosti tejto školy slovenským rytcom. Minimálne možno zahrnúť ich k jej nepriamym pokračovateľom.

Činovský v tomto období vytvoril rad známokových grafičiek v podobe ideových návrhov a ešte väčší počet ryteckých prepisov známokovej a poštovej grafiky. Tak v súčasnosti po dvoch desaťročiach od vzniku jeho prvej oceloryteckej realizácie známky možno uviesť dlhý zoznam známokových grafičiek, na ktorých sa tvorivo podieľal, či už ako tvorca ideového návrhu, rytiny alebo grafickej úpravy. Treba však konštatovať, že nie rozsiahly štatistický výpočet, ale najmä výtvarná úroveň jeho prác robí z neho osobnosť slovenskej známokovej tvorby.

Známkové grafiky Činovského, vrátane známok, pre ktoré vytvoril grafickú úpravu a pri ktorých použil prevzatý ilustračný motív iného autora, sú charakterizované vysokou mierou kultúrovanej, kompozičnej vyváženosti, súladu písmových a ilustračných prvkov, teda znakmi, ktoré utvárajú známokovú grafiku v jej najtypickejšej a charakteristickej podobe. V tomto zmysle vyzretý grafický prednes Činovského predstavuje podstatný vklad do slovenskej známokovej tvorby a podobne ako v tvorbe známokovej rytiny predstavuje základ, z ktorého vychádzajú impulzy pre rozvoj tejto špecifickej disciplíny. Navyiac tieto impulzy boli modelované a završené pedagogickým pôsobením na VŠVU v Bratislave pri výchove mladých adeptov ceninovej grafiky a rytiny.

Za známkovú tvorbu bol Martin Činovský viackrát ocenený Cenou ministra (v roku 1988 a 1989 za česko-slovenskú známku ocenenie federálnym ministrom, po

roku 1993 ocenenia slovenského ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií), získal i rezortné vyznamenanie Pocta ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a početné ocenenia vo viacerých ročníkoch Ankety o najkrajšiu známku roka. Je dvojnásobným nositeľom medzinárodného ocenenia – Grand Prix de l'Exposition WIPA Viedeň - 3. miesto - v roku 1995 spolu s J. Balážom za známku Ľudovít Štúr, pre ktorú vytvoril rytinu a v roku 1998 spolu s F. Horniakom za

známku Martin Benka: Krajina v Terchovej, pre ktorú vytvoril grafickú úpravu. Tieto ocenenia predstavujú prvé medzinárodné úspechy, ktoré získala slovenská poštová známka. Martin Činovský má podstatný podiel na profilácii našej známokovej produkcie. Jeho umelecká tvorba je významným prínosom v propagácii Slovenska, našej kultúry a umenia.

Antónia Paulinyová

Oznámenie Národnej banky Slovenska o zrušení emisie pamätnej mince

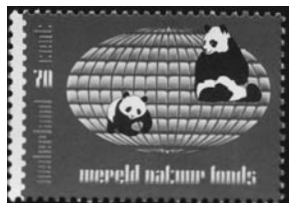
Národná banka Slovenska tlačovou správou z 20. júla 2007 oznámila, že Banková rada NBS rozhodla 3. júla 2007 o zrušení emisie pamätnej zlatej mince k 1100. výročiu prvej písomnej zmienky o Bratislave, ktorej vydanie bolo zaradené v emisnom pláne pamätných mincí na rok 2007.

Dôvodom vypustenia uvedenej pamätnej mince z emisného plánu bolo viacero pripomienok k výtvarnému návrhu mince v priebehu medzirezortného pripomienkového konania k návrhu vyhlášky o vydaní mince.

Operence – spoločníci človeka

HOLUB PLÚŽIK A HRIVNÁK

Červená kniha je knižnou publikáciou, do ktorej sa zapisujú ohrozené a vzácne druhy rastlín a živočíchov určitého územia.

Pri prezentácii takýchto zvierat sa označujú medvedíkom pandou (*Ailuropus melanoleucus*) a písmenami WWF - znakom svetovej organizácie

na ochranu prírody (World Wide Found For Nature).

V súčasnosti, keď sme svedkami čoraz ničivejších zásahov do nášho životného prostredia, naliehavo znejú výzvy na ochranu prírody, ktorú si na vlastnú škodu poškodzujeme a ničíme. Preto sa do Červenej knihy dostal kedysi hojný, no dnes vzácny, druh holuba *Columba mayeri*. (obr. na obálke)

Na začiatku 19. storočia bolo možné v Amerike pozorovať holuby sťahovavé (*Ectopistes migratorius*),

ako sa v obrovských krídloch širokých päť až šesť kilometrov a dlhých aj niekoľko sto kilometrov stahujú naprieč juhom Spojených štátov. Ich prelet niekedy na celé hodiny, ba i dni, zatienil oblohu. No aj napriek svojej početnosti nedokázal tento druh holuba čeliť zo strany človeka kynozneniu. Posledný jedinec tohto krásneho a krehkého holuba uhynul v ZOO v Cincinnati v roku 1914. Už aj preto by naše divé holuby mali mať najvyšší stupeň ochrany - je ich čoraz menej.

Holub plúžik (*Columba oenas* L.), čeľaď columbidae, meria 33 cm. Samec je rovnako sfarbený ako samica. Hlava, hrdlo a celá vrchná strana sú tmavopolo-

lavej farby. Koniec krídiel i koniec chvosta sú tmavé. Na bokoch krku majú perá s kovovým leskom. Hrvoľ je hnedočervený, zobák je v prednej polovici žltý, oči sú tmavohnedé, nohy hnedočervené. Je sťahovavý, k nám priľieta začiatkom marca a odlieta v októbri.

Holub plúžik žije v Európe, v priľahlých častiach západnej Ázie, v strednej Ázii a v severozápadnej Afrike. Obýva staré a redšie listnaté, menej zmiešané lesy. Živí sa rozličnými semenami burín, ktoré zbiera v lese i na poli, tiež hrachom, šošovicou, žaludmi, bukvicami a semenami stromov. Hniezdi v dutinách stromov, v núde aj v búdkach, dvakrát, niekedy aj trikrát do roka. Samička znáša dve čisto biele vajčka. Na

znáške väčšinou času sedí samica, samec ju strieda v poľudňajších hodinách. O 17 dní sa liahnu mláďatá, ktoré kašovitou hmotou krmia obaja rodičia šesť až sedem dní.

Holub hrivnák (*Columba palumbus* L.) je medzi európskych druhov najväčší, meria 40 cm. Samec sa sivým zafarbením s kovovým leskom neodlišuje od samice. Od plúžika sa okrem veľkosti líši výraznou bielou škvrnou na bokoch krku, na krídlach a na spodnej strane chvosta, kde biela farba tvorí priechy pás pred čiernou koncovou obrubou.

Holub hrivnák žije v Európe, v priľahlej časti Sibíri a juhozápadnej a v strednej Ázii. Obýva lesy rozličného typu. Hniezdo nebanlivito zlatané z tenkých konárikov umiestňuje na stromoch v rôznej výške od zeme. Mláďatá sa liahnu po 15 - 17 dňoch a obaja rodičia ich tvarohovitým výlučkom výstelky hrvoľa, zvaným vtáčim mliekom (nedá sa porovnávať s mliekom cicavcov), krmia asi štyri týždne. Hniezdia dvakrát do roka. Pred odletom na zimoviská lietajú hrivnáky na polia, kde v spoločných krídlach zbierajú zrná kultúrnych a divo rastúcich rastlín. Výška letu migrujúcich hrivnákov pri lete na svoje zimoviská v Afrike dosiahne až 4300 metrov.

Jozef Solava

List z Chişinau (Kišňova)

Moldovská história siaha do XIII. storočia • Ako „vznikla“ Besarábia? • Neuznaná Pridnestrovská moldavská republika vydáva vlastné poštové známky • Moldovská republika má k polroku 2007 vyše 600 poštových známk • Peniaze: od rubľa cez kupón po lei • Bankový kurz NBS: 1 Lei (MDL) = 2,028 SKK • Moldovské víno v Guinnessovej knihe rekordov

Moldova, v našom ponímaní skôr Moldavsko, nie je veľmi frekventovaná krajina. Preto si úvodom môjho dnešného „Listu...“ dovoľujem pripomenúť niekoľko historických faktov.

Krajina a územia medzi východnými Karpatami a riekou Dnester založili v roku 1359 Moldavské kniežatstvo. Najvýznamnejším panovníkom v tomto období bolo knieža Štefan Mare Veľký a Svätý. Krajina sa postupom času dostala do područia a vazalstva Zlatej hordy, závislej na Turecku, panovali tam aj Tatári, aj starí Maďari; v roku 1774 sa dostáva pod protektorát Ruského impéria. Podľa podmienok Bukureštského mieru, podpísaného v roku 1812, územia medzi riekami Prut a Dnester boli pričlenené k Rusku, ktoré ho pomenovalo Besarábiou. Po Krymskej vojne (1853 – 1856), 24. januára 1859, Moldavské kniežatstvo a Valašsko sa „zjednotili“ s Rumunskom. V januári 1918 bola vyhlásená nezávislá demokratická republika Moldova (názov v rumunčine a moldavčine), ale už 27. januára 1918 bolo prijaté rozhodnutie o zjednotení s Rumunskom, ktoré vydržalo do roku 1940. Vtedy na základe Paktu Molotov – Ribbentrop (podľa priezvisk ministrov zahraničných vecí ZSSR a Nemecka), Besarábia bola pričlenená k ZSSR, ako Moldavská sovietska socialistická republika, do ktorej bolo týmto paktom včlenených deväť besarabských území (újezdov) Moldavska a šesť ľavobrežných okresov Dnestra, ktoré boli dovtedy súčasťou Ukrajiny (Ukrajinskej SSR).

(Týchto šesť okresov vyhlásilo v roku 1990 suverénnu Pridnestrovskú moldavskú republiku, ktorá Moldavskom ani iným štátom nebola uznaná. Má však všetky atribúty štátu, parlament, zákony, štátny znak, zástavu, colnice, pohraničné priechody, vízovú povinnosť, vlastnú menu, ktorá obieha - má lepší kurz ako moldavské bani, vydáva aj vlastné poštové známky.)

K územiu terajšej republiky Moldovy sa nepričlenili teritória Južnej Besarábie a Severnej Bukoviny, ktoré boli pripojené k Ukrajine. V júni 1990 Moldova deklaruje suverenitu a 27. augusta 1991 vyhlasuje nezávislosť.

V roku 1990 na základe snáh a tendencií istých skupín o integráciu Moldovy s Rumunskom, v juhovýchodných regiónoch republiky, medzi miestnym slovenským obyvateľstvom (tretina Moldavcov, tretina Ukrajincov a tretina Rusov), silneli separatistické nála-

dy, ktoré viedli k vyhláseniu Pridnestrovskej moldavskej republiky s hlavným mestom Tiraspol. (Toto územie nikdy, s výnimkou obdobia 1940 – 1990, Moldove nepatrilo, ale bolo Ukrajinské (Ruské). A to vyprovokovalo pridnestrovský konflikt (1990 – 1992), ktorý kulminoval v marci 1992, keď sa vláda v Kišňove pokúsila vrátiť kontrolu nad mestom Dubosae a v júni 1992, keď sa začali tvrdé boje o mesto Bendery medzi vládnymi vojskami a pridnestrovskými dobrovoľníkmi, ktorých podporili aj z iných krajín, najmä z Ruska. Konflikt bol „zmrazený“ vďaka zásahu jednotiek ruskej 14. armády v lete 1992. Tento stav trvá do dnes. V republike je, ako som sám zažil, teraz úplný pokoj.

Väčšinou, keď prídem do niektorej krajiny, moja prvá cesta vedie na poštu. Ale tentoraz, v Kišňove, to bola vstupná hala vládneho hotela „Codru“, kde ma mal čakať a aj čakal, Vladimír Babiči, môj filatelistický priateľ. Poznáme sa už osemnásť rokov. Niekedy bol predsedom filatelistického zväzu Moldovy a spoznali sme sa v roku 1989 v Moskve na zjazde VOF (zväz filatelistov). On mi pripravil moldovský filatelistický program a ja som sa tri dni nezastavil. A vlastne aj celý môj pobyt sa odvíjal od skutočnosti, že som mal možnosť zúčastniť sa cesty do Moldavska s našou štátnou delegáciou.

Zaujímavá bola návšteva na Ministerstve informácií Moldovy (patrí hala oblasť poštových známk), u Ludmily Releaovej, riaditeľky známkovej tvorby, ktorá má „pod palcom“ moldovskú poštovú známku od návrhu námetu až po jej realizáciu.

Prvé poštové známky Moldavskej republiky vydali 23. júna 1991, v deň prvého výročia vyhlásenia nezávislosti. (Na území Pridnestrovskej moldavskej republiky vychádzajú vlastné poštové známky od 31. decembra 1993, ale platia len v Pridnestrovsku.)

Prvé známky boli tri a zobrazovali štátne symboly. Dve (7 a 13), vtedy ešte kopejkové, zobrazili historický štátny znak a tretia 30-kopejková štátnu zástavu. Sú

viacfarebné a boli vydané v tlačových listoch so šesťnástimi známkami, bez lepu, ale s potlačeným ozdobným okrajom, s pripomenutím prvého výročia nezávislosti Moldovy a nápisom Prvé známky suverénnej Moldovy v moldavčine, francúzštine, ruštine a angličtine. Známkové Moldovy, s výnimkou začiatkových niekoľko kusov, sú mnohofarebné. Nasledovali výplatné známky, jednofarebné, so štátnym znakom v hodnotách 35, 50, 65 kop a 1 a 1,50 rubla a letecké známky s leteckým námetom v hodnotách 1,75, 2,50, 7,50 a 8,50 rubla. Samozrejme, že nedostatok nových známok, či hodnotových rozností spôsobil aj potrebu využiť staré sovietske výplatné známky na výrobu pretlačí. Na tento účel sa využilo asi desať sovietskych výplatných známok s pretlačeným nápisom MOLDOVA či pretlačenou hodnotou.

V ďalšom roku sa vydávanie moldovských poštových cenín rozbehlo už naplno. Vyšli námety vtákov, olympiáda v Barcelone, pôvodné dve olympijské známky s prítlačou k moldovským úspechom v Barcelone, dokonca nový hárček, 25 rublový, na počesť zlatej medaily vzpierača Tudora Kasapua. Aká to bola

veľká radosť aj pre filatelistov! V tom roku vyšli aj ďalšie vydania – rímska vlčica, pamätníky architektúry, ľudové výrobky, prijatie do OSN, vstup do UPU, 500 rokov od objavenia Ameriky. Samozrejme, nedá sa vymenovať a vyčíslieť všetko, na to sú katalógy, ale niektoré skutočnosti hodno pripomenúť.

Poštová správa Moldovskej republiky ku koncu júna 2007 vydala už 616 známok a v tom počte je zarátaných aj viac ako 35 hárčekov. Známkové vychádzajú aj s kupónmi, v spojkách, v rôznych úpravách priehradkových listov. Priemerne ročne je to okolo 30, výnimočne až 40 známok. Zobrazujú široký záber moldovských, európskych i svetových udalostí. Napríklad

560. výročie založenia Kišiňova, 100. výročie kinematografie, 60. výročie víťazstva v Jassko-Kišiňovskej

operácii Červenej armády, 60 rokov víťazstva vo Veľkej vlasteneckej vojne, 50. výročie založenia OSN (známky aj známkové samolepky), 50. výročie zriadenia

úradu vrchného komisára OSN pre utečencov, 35. výročie pristátia človeka na Mesiaci, 10 rokov od založenia SNŠ (Spoločenstva nezávislých štátov), Svetový deň učiteľov, ochrana historických budov, pripojenie Moldovy k programu NATO „Partnerstvo pre mier“, 9. október – Svetový deň pošty na známke s vyobrazením budovy kišiňovskej hlavnej pošty, Kišiňov 12 (hneď vo vestibule je reprezentačná predajňa moldovských známok a všetkej filatelickej produkcie, pričom v budove sídli aj už spomínaná známková tvorba poštových známok) a mnoho iných významných udalostí.

Známkové každoročne pripomínajú aj významné osobnosti moldovskej a výnimočne aj svetovej kultúry a histórie, kniežatá, panovníkov, štátnikov, spisovateľov, básnikov, umelcov, maliarov, skladateľov, vedcov, technikov, a iných vzácných Moldovcov. Na známkach zobrazili stavitelské pamätníky kultúry a histórie, ľudové umenie, národné hudobné nástroje, národné tance, historické ženské ozdoby z vykopávok, remeslá, výšivky, kroje, pevnosti stredovekej Moldovy a arte-

fakty z fondov múzeí. Populárnymi námetmi, ktoré využíla aj Moldova, sú história vzducholodí a lokomotívy.

Významné miesto vo vydavateľskej činnosti poštovej produkcie sú námety z Červenej knihy ohrozených druhov flóry a fauny – vtáky, huby, motýle, veveričky, labute, motýle, chrobáky a iné. Túto oblasť dopĺňajú známky s pripomenutím európskej ochrany prírody, európskych národných parkov či botanickej záhrady v Kišiňove.

Nemožno nespomenúť, že moldovská poštová správa od prvého možného vydania každoročne vydá-

bála kompjuterizácia a stretnutie pápeža Jána Pavla II. s patriarchom všetkých Rumunov Teoktismom v máji 1999. Pošta pravidelne pripomína Vianoce, Nový rok aj Veľkonočné sviatky; známky vyšli aj k 2000. výročiu narodenia Ježiša Krista. Moldovci sú kresťania, pravoslávneho vyznania (ako Rumuni).

V republike zo začiatku do júla 1993 platila sovietska mena rubel (kopejka), istý čas, do konca roka 1993, obiehali už tamojšie kupóny (na známkach s označením „kup“ a od konca roka 1993 je to už mena s názvom Lei = 100 bani. Pre zaujímavosť, kurz podľa NBS (začiatkom augusta 2007) bol 1 Lei (MDL) = 2,028 SKK.

Výroba moldovských známk bola zo začiatku rozpačitá a nejasnená. Nevedelo sa, kde sa známky budú tlačiť. Prvú sériu vytlačili doma v Kišiňove a potom v tlačiarňach v Rusku, Maďarsku a Bulharsku. V rokoch 1997 až 2002 sa výroba známk stabilizovala, tlačili sa v Nemecku, v tlačiarň Bundesdruckerei v Berlíne. Nasledoval ročný pokus (2003) s francúzskou tlačiarňou Cartor Security Printing, až pošta Moldovy zakúpila moderný stroj a od

roku 2004 sa ich známky tlačia doma, v kišiňovskej Centrálnej tipografii. Známk dnes zodpovedajú požadovanej kvalite a sú na patričnej úrovni. Nemohli by sme si zobrať príklad a necestovať „po svete“?

Ako bodku na záver nemožno nespomenúť aj známky pripomínajúce moldovské vinohradníctvo, významnú oblasť tamojšieho hospodárstva. Aj známky ho často predstavujú so strapcami hrozna, či fľaškami vína alebo koňaku. Na známkach je aj asi najväčšia atrakcia spojená s moldovským vínom, ktorá je dokonca zapísaná v Guinessovej knihe rekordov ako najväčší sklad vína na svete. Je tam päť miliónov fliaš vína a množstvo sudov. Je to Vinársky kombinát v dedinke Milești Mci, niekoľko kilometrov od Kišiňova. Sklad kombinátu je v pivniaciach vytesaných v hornine (materiál použitý na stavby). O mohutnosti „skladu“ svedčí napríklad fakt, že do pivní vedú „cesty“, po ktorých sme vošli kolónou piatich vládnych limuzín a dvoma mikrobusedmi a k miestu poskytnutej informácie o kombináte sme sa autami asi päť kilometrovou pivnicou viezli približne sedem minút. Reštaurácia, kde sa prezident SR ľúčil s hosťiteľmi bola 70 metrov pod povrchom... A potom o 90 minút sme pristáli v Bratislave.

la. Známkou pripomenuli tiež Majstrovstvá sveta v šachu žien v Kišiňove, 100 rokov FIFA a iné udalosti.

Zaujímavý námet pripravila moldovská poštová správa v roku 2000, keď 12. apríla vydala sériu štyroch poštových známk s názvom: 20. storočie – najvýznamnejšie udalosti. Podľa známk to boli – pokorenie kozmu, objavenie a využitie atómovej energie, glo-

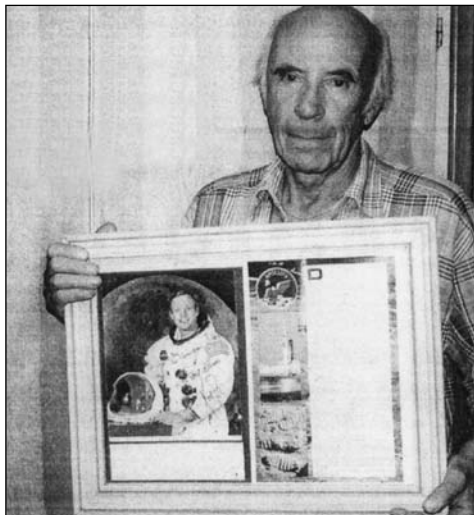
Vladimír Priputen

HLASY A OHLASY

Na príspevok seriálu o ďalších zberateľských odbo-
roch, uverejnený v predchádzajúcom čísle, reagoval aj
samotný autor **pán Jiří Hanibal** z Ostravy, keď nám
k milému listu priložil aj kópie článkov z viacerých časopisov o ňom a jeho koníčku.

Karikaturista Neprakta ho nakreslil v brnení, ale
nejde o známeho kartáginského hrdinu púnskych vojen
ani o prevádzkača slonov cez Alpy, ale o rodáka z Prahy,
pôvodne zlievača v oceliarni, muža, ktorý nerád auto-
gramy dáva, radšej ich zbiera. Jiří Hanibal má jednu
z najväčších zbierok autogramov zo zberateľov z okoli-
tých krajín. Zbierať ich začal v roku 1969, v súčasnosti
ich má vyše 3 500, i keď k tomuto údaju hneď dodáva,
že počet nie je dôležitý. „V môjch sbíratelských albech
jsou jen lidé, kteří mě něčím zaujali, jsou mi sympatiční,
mají zajímavý osud nebo životní příběh“ vysvetľuje ďalej.

Spresnil aj údaj o počte výstav, na ktorých sa dote-

raz zúčastnil. Predsa ich už bolo vyše 100, keď uviedol,
že „moje výstavní činnost jede na plné obrátky a čo se
týče ich počtu, mám jich v pořadí již 124.“ Úctyhodný
výkon, obdivuhodná aktivita a zároveň potvrdenie, čo
všetko dokáže úprimný záujem o pravé zberateľstvo.
A za také ho možno považovať, keď ako uvádza – žiad-
ny podpis nekúpil, všetky získal osobne alebo prostred-
níctvom korešpondencie so známymi aj menej známymi
osobnosťami.

Za najcennejšie považuje dva podpisy Charlie
Chaplina, ale aj podpis Neil Armstronga, prvého člove-
ka na Mesiaci, ktorý si s jeho fotografiou nechal zá-
rúmov. Vzácný je podpis Ronnie Lupeho – náčelníka

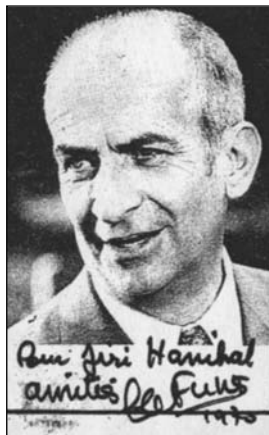
kmeňa Apačov z arizonských Bielych hôr. Zložitá bolo
vraj dostať sa k pražskému kardinálovi Tomáškovi, ale
nakoniec sa spolu aj krátko porozprávali. „Život je radost
milovat a být milovaný“ pripísala k svojmu podpisu
kedysi Matka Tereza. O ojedinelú zvláštnosť v zbierke
sa postaral „kráľ paklůčův“ Donald „Buster“ Edwards,
jeden z protagonistov legendárnej veľkej vlakovej lúpe-
že z roku 1963, ktorý sa Jiřimu Hanibalovi aj zvečnil na
papier.

Na žiadosť o autogram však nereagovali Nikita
Chruščov a Leonid Brežnev. Na tretí pokus sa ozval
Michail Gorbačov.

Čestné miesto v zbierke majú podpisy básnika Jaro-
slava Seiferta i akademika Jaroslava Heyrovského –
jediných československých nositeľov Nobelovej ceny.

Svoj podpis ostrav-
skému zberateľovi ve-
noval aj „otec“ sláv-
neho samopalu AK-
47, ruský generál
Michail Kalašnikov.

Úctyhodnú zbier-
ku podpisov sláv-
nych osobností pán
Hanibal vystavoval
niekoľkokrát aj na
Slovensku. „Človeč-
če, vy máte viac
výstav než já“, pove-
dal kedysi Jiřimu
Hanibalovi maliar
Jan Zrzavý. ■

K recenzii publikácie Dejiny pošty v Považskej Bystrici a o ďalších akciách pri príležitosti jej 150. výročia, nám poslal doplňujúcu informáciu **pán J. Janáč**. K príspevku o jednej zo spomínaných akcií, výstave vo Vlastivednom múzeu v kaštieli v obci Jasenica neďaleko Považskej Bystrici, ktorú zriadilo súkromné poštové múzeum v Plevníku-Drienovom a ktorého majiteľom je **pán O. Gáta**, uvádza, že táto výstava s názvom Dostavnikom cez Považie mala doteraz veľký úspech.

Návštevníci výstavy boli veľmi milo prekvapení jej obsahom, ako aj exponátmi. Je tu napríklad vozík, ktorým sa prepravova-

**VÝSTAVA POŠTOVEJ HISTÓRIE
FILATELISTICKO - POŠTOVÉHO
MÚZEA - SÚKROMNÉHO
V KAŠTIELI V JASENICI 27.6.-3.8.2007**

li poštové zásielky z pošty v Považskej Teplej do Považskej Bystrice v roku 1857, je tu kompletný Morseov telegraf, ďalej poštové trúbky, pečiatky z čias Rakúsko-Uhorska, slávnostná uniforma poštového zamestnanca a iné zaujímavé exponáty súvisiace s poštou a prepravou pošty.

Pre veľký záujem návštevníkov bude výstava, ktorá sa pôvodne mala konať do 3. augusta, predĺžená až do konca septembra 2007. Teda možnosť navštíviť výstavu stále trvá.

(red.)

PETROVECFILA 2007

Klub filatelistov 52-51 Nitra spolu s družobným spolkom filatelistov Báčsky Petrovec a Vojvodinským zväzom filatelistov v Srbsku usporiadal v dňoch 3. až 5. augusta 2007 v Dome Matice slovenskej v Báčskom Petrovci výstavu tvorcov slovenských poštových známok.

Výstava sa uskutočnila v rámci 75. výročia vzniku Matice slovenskej v Juhoslávii a Slovenských národných slávností v Báčskom Petrovci. Tvorcovia slovenských poštových známok akad. mal. Rudolf Cigánik, akad. mal. Martin Činovsky a František Horniak sa predstavili tvorbou slovenských poštových známok a voľnou tvorbou.

Klub filatelistov 52-51 Nitra a Dom Matice slovenskej v Nitre usporiadali pri tejto príležitosti niekoľkohodňový zájazd (2. – 5. 8. 2007) do Báčskeho Petrovca. Vojvodinskí filatelisti pripravili bohatý program od otvorenia výstavy, návštevy Petrovaridínskej pevnosti v Novom Sade, návštevu múzea vín a medu v Srbskom Karlovaci až po účasť na Slovenských národných slávnostiach.

Pošta v Báčskom Petrovci používala tri príležitostné poštové pečiatky. Jednu k Medzinárodnej výstave Petrovecfila 2007, ktorou sa pečiatkovali obálky s prítlačou, pripravené Spolkom filatelistov v Báčskom Petrovci.

Akad. mal. Rudolf Cigánik pripravil príležitostný pamätný list s rytinou časti obrazu Zuzky Medvedovej „Svadba“.

M. Ľaršík

Podacie a dodacie lístky z prijímacích a doručovacích kníh

Dokončenie z čísla 8.

Tlačivo č. 158 (Poštový podací lístok k peňažnej poukážke ?)

Prvé doložené použitie je z roku 1919. Tlač je čiernou farbou na sivobielym papieri. Vpravo hore je monogram RČS, vedľa neho text „Poštová poukážka čís.“, pod tým text „na adr.“, v druhom riadku „v“, v treťom „Poznámka“ a „Úradník“. Vpravo od týchto textov je hore názov rubriky „Čiastka“ a pod ňou miesto na údaj sumy „K“ a „h“. Na pravej strane je miesto na odtlačok dennej pečiatky podacej pošty.

Druhá úprava doložená v rokoch 1927 - 1931 má vľavo hore text „Poštová poukážka číslo“. Prvý a druhý riadok má iba vybodkované čiary, tretí riadok má text „Poznámka“ a „Podpis“. Rubrika na údaj podanej čiastky má pod nadpisom údaje „Kč“, „h“.

Tretia úprava použitá v roku 1947 má v ľavej časti hore text „Poštová poukážka č.“. Prvý a druhý riadok má iba vybodkované čiary, tretí riadok má text „Poznámka“ a „Podpis“. Rubrika na údaj podanej čiastky má nadpis „Suma“ a rubrika na údaj podanej čiastky má predtlač „Kčs“, „h“.

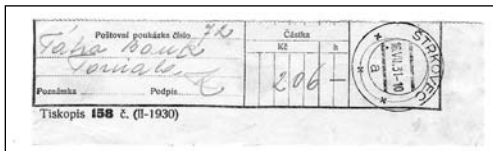
Pošta Licince-Hucín v r. 1922, pošta Štrkovec v r. 1931 použili i tlačivá s českým textom a pošta Košice 4 (a určite i mnohé ďalšie po roku 1945) v roku 1947 tlačivo s údajom meny „Ks“.

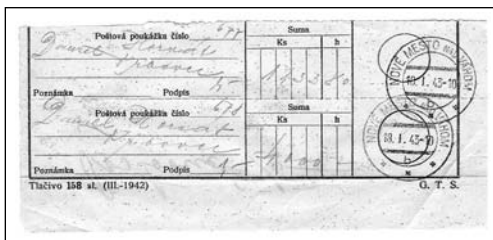
Tlačivo č. 158, druhá úprava v slovenskej jazykovej verzii bolo poštou Klenovec 16. 5. 1929 použité k poštovej poukážke č. 110 na sumu 50 Kč pre adresáta v Bratislave.

Podacie lístky slovenskej poštovej správy

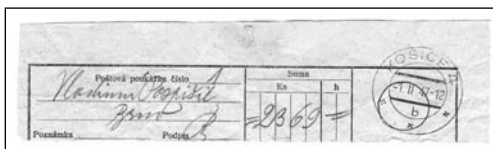
V prechodnom období boli použité upravené (údaj meny zmenený pečiatkou na Ks na pošte Bratislava 1 v júni 1940) podacie lístky čs.poštovej správy alebo i neupravené (údaj meny Kč) na poštách Modrý Kameň a Rakovec nad Ondavou ešte v októbri alebo novembri 1942. Na zadných stranách podacích lístkov predchádzajúcich úprav nie sú vytlačené žiadne texty.

Česká jazyková verzia tlačiva č. 158 bola poštou Štrkovec použitá 16. 8. 1931 k peňažnej poukážke č. 72 na sumu 206 Kč určenej pre adresáta v Tornali.

Nerozdelená dvojica podacích lístkov tlačiva č. 158 Slovenskej poštovej správy bola použitá na pošte Nové Mesto nad Váhom 18. 1. 1943 k peňažným poukážkam č. 677 a 678 na sumu 1133,80 a 4000 Ks.

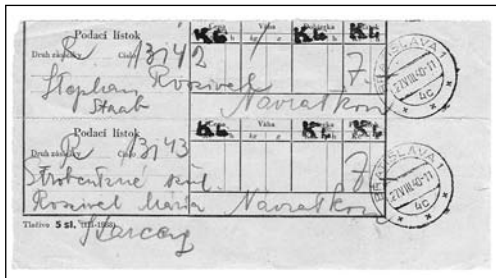
Podací lístok s údajom meny v Ks bol použitý na pošte Košice 4 dňa 1. 2. 1947 k peňažnej poukážke na 2 369,- (Kčs) adresovanej do Brna.

Tlačivo č. 5 (Poštový podací lístok k doporučeným zásielkam ?)

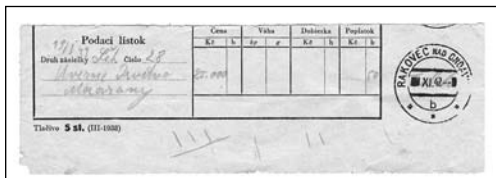
Je vyhotovením i textom podobné piatemu vyhotoveniu tlačiva č. 5 čs. pošty. Údaj meny je však Ks. Podľa dostupných údajov o tlači, tlačivo v tejto úprave bolo vytlačené najneskôr v roku 1940 (II-1940-P). Názov Podací lístok je písmom malej abecedy. Druhé vyhotovenie tlačiva, ktorého použitie možno doložiť v roku 1943, má názov PODACÍ LÍSTOK písmom veľkej abecedy.

Tlačivo č. 5A (Poštový podací lístok k cenným listom, cenným škatuliam, balíkom)

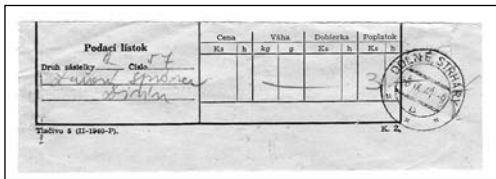
Farba tlače je červená. Názov PODACÍ LÍSTOK je vytlačený písmom veľkej abecedy. Pod ním je predtlač „Vec“ a „Číslo“, druhý a tretí riadok má iba čiarovú pred-

Dvojica podacích lístkov čs. pôvodu tlačivo č. 5 je použitá poštou Bratislava 1 dňa 27. 8. 1940 k doporučeným listom č. 13142 a 13143, s návratkou. Pôvodný údaj meny v „Kč“ je riadkovou pečiatkou čiernej farby upravený na „Ks“.

Neupravený čs. podací lístok tlačivo č. 5 (údaj meny v Kč) bol na pošte Rakovec nad Ondavou použitý dňa 2. 11. 1942 k šeku (?) číslo 28 na sumu 28 000,- (Ks) určenému adresátovi v Moravanoch.

Tlačivo č. 5 s údajmi meny v Ks, prvá doložená úprava tohto tlačiva Slovenskej poštovej správy Pošta Dolné Strháry tlačivo použila k doporučenému listu č. 57 adresovanému Daňovému správcovi v Divíne.

lač bez textu. Napravo sú kolony na údaj ceny, hmotnosti, dobierky, poplatku. Údaj meny je Ks. Doložené použitie je v roku 1943.

Tlačivo č. 158 (Poštový podací lístok k peňažnej poukážke?)

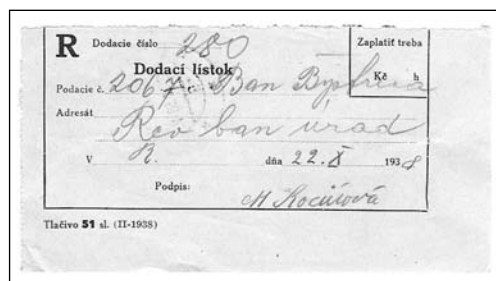
Tento podací lístok má podobné vyhotovenie ako druhá úprava čs. pošty s malými odlišnosťami. Hore je text „Poštová poukážka číslo“. V rubrike „Suma“ je údaj meny v Ks. Doložené použitie je z rokov 1942 - 1943.

Dodacie lístky čs. poštovej správy

V prepisovacej úprave zatiaľ možno doložiť iba dodacie lístky čs. poštovej správy. Dodacie lístky spolu s doručovacími knihami sa archivovali. Adresátom zásielok sa dávali na podpis pri ich preberaní.

Tlačivo č. 51 (Dodací lístok k doporučeným zásielkám)

Dodací lístok bol súčasťou Doručovacej (Dodávacej) knihy doporučených zásielok. Jeden list Doručovacej knihy mal na každej strane po 5 podacích lístkov. Pod listom s podacími lístkami bol druhý list, na ktorý sa pripisom preniesli podobné údaje ako na dodacích lístkoch. Číslo tlačiva sa nachádza pod spodným dodacím lístkom. Dodací lístok má vpravo hore veľké písmeno R, napravo od neho text Dodacie číslo a na pravej strane v orámovanom priestore dvojriadkový text na údaje o poplatkoch viaznucich na zásielke „Zaplatiť treba / Kč

Dodací lístok tlačivo č. 51 použitý pri dodaní doporučeného listu č. 2067 z Banskej Bystrice pre Revírny Banský úrad v Rožňave. Doporučený list bol dodaný 22. 10. 1938. Odtlačok dennej pečiatky z dňa dodania sa dával na zadnú stranu tlačiva

h“. V druhom riadku je nápis Dodací lístok. V treťom riadku je miesto na podacie číslo zásielky a označenie podacej pošty. V ďalších dvoch riadkoch je priestor na adresu príjemcu zásielky. Pod nimi sa malo uviesť miesto dodania a dátum. V spodnej časti tlačiva je miesto na podpis príjemcu zásielky. Odtlačok dennej pečiatky sa dával na zadnú, nepotlačenú stranu. Dodací lístok sa pravdepodobne vydával doručovateľovi spolu so zásielkou, ktorú mal doručiť a po doručení sa archivoval.

Problematika podacích a dodacích lístkov je pomerne málo zbieraná a dokumentovaná. Väčšinou sa vo filatelistických zbierkach nimi dokladujú odtlačky denných pečiatok. Ich pestrosť, rôznorodosť by však mohla poslúžiť i na vybudovanie exponátu, čomu dúfam môže poslúžiť i tento príspevok.

Za poskytnutie väčšieho množstva dokladového materiálu ďakujem Dr. V. Chmelárovi z Košíc.

Dušan Evinic

Pramene: 1. J. Pšenička: Poštovní služba výkonná, II. vydanie 2. Vestník Ministerstva pošt a telegrafů č. 21/1921 3. Vestník Ministerstva pošt a telegrafů č. 1/1928 4. Poštovní provozní předpisy 1928 5. Zbierka autora

Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory (8)

Čajové obaly

Najprv trochu histórie balenia čaju. Čaj sa spočiatku dovážal do Európy vo veľkých drevených debniach sypaný a predával sa vážením v obchodoch. Angličan John Hornima v roku 1826 prišiel s nápadom predávať čaj v uzatvorených, prípadne zapečatených obaloch, ktoré mali byť zároveň i zárukou jeho pravosti. Zapečatené obaly sa rýchlo stali povestné a Hornimanova firma sa v 70. rokoch 19. storočia stala najväčšou obchodnou firmou baliacou čaj. Pretože v Anglicku má čaj omnoho dlhšiu tradíciu ako u nás, zdomácnel tam i výraz *caddy*, ktorý je synonymom všetkých čajových obalov, teda všetkých našich škátúl, škatuliek, plechoviek, debničiek, nádob či kontajnerov.

Pôvod porciovaného čaju sa priznáva newyorskému dodávateľovi Thomasovi Sullivanovi, ktorý v roku 1908 začal posielat zákazníkom vzorky svojho tovaru v malých hodvábnych vreckách. Kdosi omylom pripravil nálev z nerozbaleného vrecka a neskôr sa Sullivanovi zákazníci sťažovali, keď si mali kúpiť čaj sypaný.

Veľkým propagátorom porciovaných (vrecúškovaných) čajov bola firma TETLEY. Vrecká sa vyrábali z látky alebo gázy a mali veľmi rôzne tvary. Čaj vo vreckách sa ale v konzervatívnom Anglicku presadzoval ťažko, lepšia situácia bola v Amerike, kde mala firma pobočku. V roku 1930 bol podiel vreckovaných čajov na predaji firmy TETLEY 5 %. Dnes sa viac ako 70 % vyrobeného čaju balí do vreciek.

V kontinentálnej Európe to bola firma TEEKANNE, ktorá v roku 1929 uviedla na trh nálevové čajové vrecká. V roku 1957 začína táto firma s balením porci-

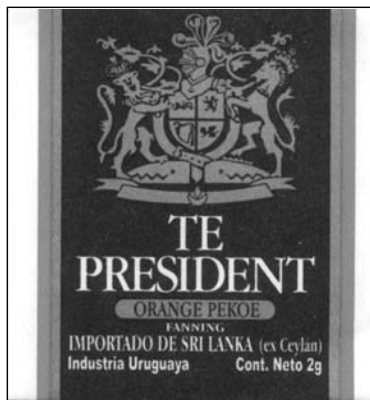
ovaných ovocných a bylinných čajov. V Československu zaviedli Baliarne obchodu výrobu čaju PIGI v ponorných vreckách v roku 1966, ktoré sa neskôr na gastro účely balili do celofánu. Konečne v roku 1980 sa v závodoch Baliarní obchodu v Jemnici a Poprade začína výroba prvého porciovaného čaju v prebalovom vrecku – Zlatý čaj.

Prvé začiatky organizovaného zbierania obalov čaju u nás spadajú na koniec 70. rokov, keď v Prahe niekoľko zberateľov spoluzakladalo čajovú spoločnosť CATIA, v ktorej boli najmä záujemcovia o výmenu informácií o pestovaní čajovníka, druhy a postupy technológie spracovania čajových listov a samozrejme i prípravy a podávania čajového nápoja. Členovia klubu sa schádzali väčšinou raz mesačne na vzájomnú výmenu skúseností a znalostí a od prizvaných odborníkov si

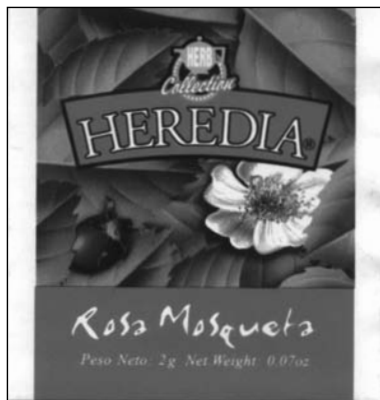
vypočuli prednášky na témy vzťahujúce sa k čaju.

Vrcholom činnosti klubu bola účasť členov na ukážke japonského čajového obradu, ktorý spolu so zaujímavou prednáškou predviedol veľký majster čajovej školy Urasenke pán Sôšicu Sen XV dňa 25. 6. 1991 vo veľkej sále Valdštejnského paláca. Pre nás všetkých, ktorí sme sa zúčastnili, to bol vtedy úžasný zážitok.

Niektorí, a to nielen pražskí zberatelia, boli v tom čase tiež členmi pražského Klubu sběratelů kuriozit,

zúčastňovali sa výmenných búr a niektorí prostredníctvom KSK mohli tiež vystaviť časti svojich zbierok na výstavách, ktoré KSK poriadal.

Treba aj trochu bližšie určiť predmety záujmu zberateľov čajových obalov. Málokto zberateľ zbiera všetko, čo sa týka čaju, väčšinou sa špecializuje na určitú časť. Ide o nasledujúce predmety zbierania:

- Kovové škatulky na sypaný čaj
- Papierové a ostatné nekovové obaly na sypaný čaj
- Papierové škatulky na porciovaný čaj
- Papierové a fóliové obaly porciovaného čaju
- Visačky (labele) porciovaného čaju
- Firemná a propagačná literatúra okolo čaju

Po roku 1990 sa situácia v oblasti čaju v republike

začína meniť, na trhu sa objavujú zahraničné značky sypaných i porciovaných čajov a hlavne vznikajú čajovne, kde predovšetkým mládež využíva možnosť si v pohode vypíť odborne pripravený čajový nápoj a to ešte väčšinou v širokom sortimente druhov. Obluba pitia čaju stúpa, a tým i záujem o čaj a jeho obaly. Dlhé roky takmer rovnaký počet zberateľov čajových obalov sa začína zvyšovať, a to prevažne o mladá zberateľky.

Rozvoj zberateľských aktivít v čajovom odbore (a asi nielen v ňom) v deväťdesiatych rokoch mal ešte jednu príčinu, a to rozvoj internetu a elektronickej pošty, e-mailu. Dovtedajšie posielanie objemných listov, obsahujúcich ponuku obalov na výmenu od jedného zberateľa k druhému, vystriedala rýchla výmena

ných čajov majú zberatelia (hlavne zberateľky) v Holandsku. V zbieraní im pomáhajú i katalógy obalov porciovaných čajov veľkých firiem, zostavované zberateľmi na základe kompletných zbierok. V Holandsku v rôznych mestách poriadajú mesačne aspoň jednu zberateľskú burzu, vydávajú časopis, venovaný zbieraniu čajových obalov a miestne zberateľky sa môžu pochváliť najväčšími zbierkami na svete (asi 35 000 obalov).

Okolo roku 2000 vzniká v Česku pri Klube sběratelů kuriozit zájmová skupina zberateľov čajových obalov. V ich adresári je v súčasnosti vyše 100 zberateľov čajových obalov a stále sa prihlasujú ďalší. V adresári je aj niekoľko zberateľov zo Slovenska. Priemerná veľkosť zbierky je asi 4 000 obalov. Členovia skupiny sa pravidelne zúčastňujú búr, poriadanych KSK a poriadajú aj vlastné burzy zamerané na čajové obaly. Podľa holand-

ského vzoru vznikol i katalóg obalov porciovaných čajov, obsahujúci obaly českých výrobcov, obaly zahraničných výrobcov, určené na český trh a obaly vydané v Česku na reklamné účely. Zberatelia vystavujú svoje zbierky v čajovniach a na regionálnych výstavách.

Väčšina firiem, produkujúcich čaj, si je vedomá, že obal je popri kvalite vlastného čaju jedným z hlavných kritérií pri výbere tovaru zákazníkom. Preto, našťastie, vznikajú stále nové a krajšie druhy obalov a zberatelia môžu svoje zbierky obohacovať o nové prírastky.

Klub sběratelů kuriozit®

pošt. schr. 85, 162 00 Praha 6, tel. 235 357 788

e-mail: klubsberatelukuriozit@quick.cz, www.sberatel ksk.cz

Ing Bohuš Ziskal (úprava -pem-)

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

pri vyhodnocovaní júlového kola našej súťaže sme v redakcii museli zobrať na vedomie fakt, že dovolenkové a prázdninové obdobie je v plnom prúde, preto mnohí „skalní“ súťažiaci pravdepodobne nemali možnosť poslať písomné alebo elektronické odpovede. Odrazilo sa to aj na počte bodujúcich príspevkov, keď ich v tomto kole bolo 13. Veríme však, že celkový trend zvýšeného záujmu podeliť sa so svojimi postrehmi sa aj naďalej zachová. Preto za všetky vaše dovolenkové a prázdninové hlasy a pozdravy úprimne ďakujeme.

Vedúce postavenie v tomto kole prebrala opäť známková tvorba, keď prvá priečka (34 hlasov) patrí ďalšiemu pokračovaniu seriálu

Známka a známková grafika. Numizmatike patrí druhé miesto, keď 25 hlasov získalo devätnásť pokračovanie Malej školy numizmatiky. Tretie a štvrté miesto

patrí špecializácii, príspevkom o perforácii slovenských známok a o výrobných chybách na známke História poštovej dopravy. O piate miesto sa podelili dva príspevky: O známkovej zemi Barbados a ďalší príspevok seriálu o operencoch ako spoločníkoch človeka. Šiestu priečku získali Poplatky z účtov a účteniek pred ďalším zberateľským odborom – sýrovými etiketami.

Počet vašich odpovedí vo vyhodnocovanom kole tesne prekročil štyridsiatu a za všetky ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali takmer 90 % všetkých vašich hlasov. Bodovalo spolu 13 príspevkov (v predchádzajúcom kole 15). Na prvú aj druhú otázku správne odpovedalo 38 súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 7. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky, okrem troch, správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 3,60 Kčs (Pof. 2411) z emisie Bratislavské historické motívy vydané v r. 1979.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „ktorá slo-

venská známka a iná poštová cenina boli vydané s podobným námetom“, mala byť: známka č. 25 – Bratislava alebo č. 402 (H 402) – Bratislavský hrad a poštový lístok CDV 078 Doprava na Dunaji.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v júlovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (34) udelili prvé miesto **A. Paulínyovej** za dvanásť pokračovanie seriálu **Známka a známková grafika**. Druhé miesto za 25 hlasov patrí **E. Minarovičovej** za devätnásť časť **Malej školy numizmatiky**. Na tretej priečke za 18 hlasov je **J. Fronc** za príspevok **O perforácii slovenských známok**. **M. Gerec** za okienko špecialistu s **výrobnými**

chybami na známke História poštovej dopravy dostal 14 hlasov a tým štvrté miesto. Piate miesto obsadili a po 12 hlasov dostali: **Z. Raduška** za **Barbados** – alebo aj o tom ako môže admirál

zastúpiť kráľa (Zberateľské state) a **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Vodnár obyčajný**. Šiestu priečku za 9 hlasov získal **D. Evinic** za príspevok **Poplatky z účtov a účteniek od roku 1942**. **L. Likler** sa za príspevok **Eidam – známy syr s nesprávnym názvom** v seriáli **Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory** so 6 hlasmi umiestnil na siedmom mieste.

Ďalšie hlasy (1 až 3) súťažiaci priznali ešte ďalším piatim príspevkom.

Výhercami siedmeho kola VI. ročníka súťaže sú **Ján Trúsik** zo **Žarnovice** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Mária Ondrišáková, Nová Dubnica** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 9. – septembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 9. kola 6. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie, aký je názov vyobrazenej stavby a v ktorom roku bola známka vydaná?

2. otázka znie: Ktoré slovenské známky s námetom podobných stavieb boli vydané v tomto roku, aké sú ich názvy a ako sa nazýva emisný rad?

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v septembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame **do 28. septembra 2007**. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, pripomienky a názory.

Redakcia

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍČ,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

ERVO

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prítláče, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)
Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 7/ 2007

Rozsiahly úvodný príspevok J. Weissensteina z oblasti poštovej histórie sa na báze historických skutočností a poštových dokladov zaoberá maďarskými známkami s pretlačou KÖZTÁRSASÁG, použitými na území Slovenska. Z oblasti poštovej histórie je aj 39. pokračovanie seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy Fr. Beneša st., pričom prvou časťou Štát a štátna správa začína nový rad týkajúci sa obdobia rokov 1918 – 1920. V znaleckej hliadke Fr. Beneš upozorňuje na falzifikát medzihárčia 30 h Hradčany, ktoré vzniklo zlepením dvoch známok s okrajmi z rôznych PL. Príspevok J. Horáka spája tematickú filateliu s poštovou históriou a autor v ňom druhou časťou aj mnohými známkovými ilustráciami približuje históriu povozov, kočiarov a dostaviek. V. Feldmann sa v príspevku Objav, ktorý se na príležitostné známky nedostal, zaoberá výnálezom nuly a jej výskytom na známkach.

Príspevok o fotografiách, ktoré sa stali známkami, publikuje I. Lužák. Prvú časť príspevku o odtlačkoch výplatných strojov s námetom železnice publikuje J. Rubišar. V. Feldmann pokračuje v seriáli Názvy mesiacov filatelisticky a dokladuje júl. V rubrike Súčasne trendy vo filatelii sa M. Langhammer zaoberá elektronickou filatelistickou literatúrou. O vydávaní katalógov Michel píše O. Hornung, keď informuje o možnosti objednať si katalóg „na mieru“, so známkovými zemiami podľa želania zákazníka. Z tradičných rubrik sú tu informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach vo svete, inzercia a aktualita.

■ MERKUR REVUE č. 3/ 2007

Tretie číslo odborného časopisu pre filateliu, numizmatiku a notafíliu v úvode publikuje šiestu časť príspevku O. Tovačovského, spracovaného v spolupráci J. Kypastom a Zd. Filipkom, o plebiscitných pečiatkach (Poremba, Praha, Prostřední Suchá, Pudlov, Radvanice, Raškovice). V rubrike Náš medailón akademický maliar a grafik Jan Kavan píše o sebe a o mnohom inom. Redakčný článok informuje o výstave Monacophil 2006 – o výstave, na ktorej sa predstavilo 100 najväčších filatelistických rarít. O vlakových poštách na Podkarpatskej Rusi píše a prikladá ilustračný materiál M. Vostatek. V príspevku Slovenská známoková tvorba v roku 2006 – stagnácia či krok vpred, sa Zd. Fritz zamýšľa a hodnotí vlnajúce slovenské poštové známky. Spátnym pohľadom hodnotí Národnú výstavu v Hradci Králové -zř-. Z oblasti notafílie je obsiahly, bohato ilustrovaný príspevok J. Moravca a Zb. Šusteka „Dva pozústatky koláží souvisejících s použitím portréty Klementa Gottwalda na československé stokrune vzoru 1953“, ktorý je aj výsledkom štúdia materiálov v archíve Goznak v Moskve. O filatelistickom trhu odzrkadlenom na aukciách v apríli a máji 2007 podrobne informuje V. Dražan. Kombinácie tlačových dosiek Košického hárčeka s prihladnutím na predchádzajúce štúdie v tabuľkovom spracovaní prezentuje J. Čtvrtečka. J. Stupka druhou časťou pokračuje v štúdiu o emi-

sii Hospodárstvo a veda 1923. Drobné príspevky prinášajú rad zaujímavostí a v tradičných rubrikách sú recenzie a informácie o nových známkach ČR.

(spracoval -pem-)

■ Z letného dvojčísla Bélyeg világ (7 – 8/2007)

Mesačník Zväzu maďarských filatelistov (MABÉOSZ) cez letné mesiace júl - august tradične vychádza ako dvojčíslo. Dvojnásobný rozsah časopisu aj tohto roku priniesol rad zaujímavých príspevkov.

Na úvod je uverejnená informácia o stave príprav jedného z najvýznamnejších podujatí tohto roku – Medzinárodnej filatelistickej výstavy HUNFILA 2007, ktorá sa uskutoční v Budapešti v dňoch 27. – 30. septembra 2007. Výstava sa uskutoční pod patronátom FEPA a vystavovatelia budú súťažiť v triedach poštovej histórie, teritoriálnej filatelie, námetovej filatelie a triede literatúry, bude zriadená aj oddelenie mládeže a trieda jednoramenných exponátov.

Časopis na piatich stranách uverejňuje 7. pokračovanie príspevku Gábora Bernátha pod názvom Vypĺňanie poštových poplatkov v období maďarskej hyperinflácie 1944 – 1946. Časopis veľký priestor (7 strán) venuje aj prehľadu o leteckej pošte medzi Maďarskom a Československom v období rokov 1918 až 1940, ktorý je bohato ilustrovaný leteckými celistvosťami. Z ďalších zaujímavých príspevkov vyberáme: Ilustrované celinové obálky z oblasti Zakarpatska (Lajos Horváth), Tlačové chyby známok (Péter Gelle), Hungariká so vzťahom k rodine A. Dürera (Lajos Horváth), Svetová výstava poštových známok Petrohrad 2007, ktorá sa uskutočnila pod patronátom FIP pri príležitosti 150. výročia vydania prvej ruskej známky (György Lövei), Najkrajšie známky, prehľad z histórie udeľovania týchto cien v Maďarsku (Margita Rákocziová), Známková vojna na Kréte (dr. Loy).

V časopise nechýba ani pravidelná rubrika Sándora Szekeresa o CM, v ktorej okrem iného opisuje aj analogické pohľadnice s vatikánskymi známkami so súsoším Laokoóna. Ten istý autor napísal aj zaujímavý príspevok o nálepkách olympijských hier – jeho prvá časť zachytáva vydania z obdobia rokov 1894 – 1920. Časopis prichádza so zaujímavou kvízovou súťažou pre mladých filatelistov – témou súťaže sú olympijské hry. Za povšimnutie stojí skutočnosť, že súťaž podporil známy zberateľ a vystavovateľ János Mester, ktorý pre súťažiacich venoval niekoľko sád CM s námetom OH. Vo svojej, čitateľmi určite veľmi obľúbenej rubrike O zaujímavostiach vo svete, na tri a pol stranách píše György Lövei.

V dvojčíslí je uverejnený ešte celý rad kratších, ale veľmi zaujímavých článkov, ktorých vymenovanie by však zabralo mnoho miesta. Okrem toho časopis prináša rad informácií o zväzových podujatiach, vydaniach nových maďarských známok a obsah časopisu obohacujú aj recenzie nových odborných publikácií, okrem iného aj nových katalógov Michel a katalóg Petra Horku Československá letecká pošta 1945 – 1992. Na poslednej strane je uverejnená aj krížovka s tajničkou.

Do časopisu je vložená osobitná 20-stranová príloha s katalógom maďarských príležitostných pečiatok roku 2006 a hungariká a parahungariká, ktorých prehľad zostavili Dezső Soóky a Sándor Fülöp.

vk

Nunofi

*Slovenský internetový obchod
so zberateľskými potrebami*

Široká ponuka zberateľských
potrieb z oblasti
Numizmatiky,
NOTafílie,
Filatelie
a ďalších zberateľských oborov, ktoré si
môžete jednoducho a pohodlne objednať
prostredníctvom našej web stránky.

Objednaný tovar doručíme priamo k vám domov.

V ponuke nájdete albumy na mince, bankovky, poštové známky, pohľadnice, FDC, ETB, telefónne karty, športové karty, korunkové uzávery od fliaš a korunky od šampanského, odznaky + náhradné listy do všetkých nami ponúkaných albumov.

Doplňkové pomôcky ako pinzety, lupy, puzdrá, kapsle,
UV lampy, rukavice, čistiace roztoky na mince, váhy ...

Obehové a pamätné mince, bankovky.

Odborná literatúra

Navštívte nás na
www.nunofi.sk
Tešíme sa na Vás

MÁTE SLOVO

O svojom zaujímavom náleze nás informoval pán František Daňko z Košíc. Týka sa slovenskej známky č. 80, vydané v roku 1995 k 50. výročiu založenia OSN.

Známka bola vytlačená viacfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek na tlačovom liste s dvoma štvorcami známok, medzi ktorými sú dva potlačené kupóny.

O svojom náleze nám napísal nasledujúce riadky:

Pri podrobnej prehliadke priehradkového listu vidieť, že na tlač modrej farby boli použité dve tlačové dosky. Bledším odtieňom je vytlačený nápis SLOVENSKO, číslica 8 hodnotového údaja, „svetadiely“ v embléme OSN, píšťaly v rukách horných postáv, zvislé šrafovanie symbolickej „zemegule“ a letiaci vtáci. Tmavším odtieňom je vytlačená vonkajšia časť emblému OSN, ďalšia časť zvislého šrafovania a šikmé šrafovanie zemegule a kresba na kupónoch.

Na doporučenom liste, ktorý bol odoslaný z pošty Michalovce I do Trebišova ešte v roku 2001, frankovanom spomínanou známkou, som si všimol výrazný posun tmavšej modrej farby.

Práve na znaku OSN vidieť výrazný posun tejto farby (obr. na obálke), keď celá vonkajšia časť znaku (vavri-

nový veniec) je výrazne posunutá vpravo, takmer mimo jeho vnútornej časti. Posunutú je aj šrafovanie, keď časť sa nachádza pod číslicou hodnotového údaja.

O tomto posune farby sa nezmiňuje žiadny doteraz vydaný katalóg a ani sa o ňom nepísalo na stránkach časopisu Zbierateľ v rubrike Okienko špecialistu. Tento posun som nezistil ani na žiadnom priehradkovom liste, ktorý mám k dispozícii.

Vzhľadom na použitú techniku tlače známky predpokladám, že tento posun musel byť na všetkých známkach priehradkového listu a na oboch kupónoch. Podľa môjho názoru ide o náhodnú výrobnú chybu, ktorá sa už na ďalších PL nemusela vyskytnúť. Ja mám k dispozícii len túto jedinú použitú známku.

Ďalšia úvaha sa týka samotného spôsobu, ako sa známka dostala na obálku. Keďže ide o doporučený list, možno sa domnievať, že známku na list nalepila pracovníčka na pošte v Michalovciach, keď ju oddelila z PL. Môžu sa preto vyskytnúť aj ďalšie listy odoslané z pošty Michalovce 1 frankované známkou s touto výrobnou chybou. Zrejme výskyt známky s kupónom, na ktorom by bol posun najlepšie viditeľný, sa pri takejto úvahe nedá predpokladať.

Celistvosť som odložil (jej reprodukciu prikladám) a čakal, že tento posun sa zistí aj na iných priehradkových listoch a niektorý pozorný filatelista o tom napíše do časopisu Zbierateľ. Nestalo sa tak, preto som sa rozhodol, že s týmto zistením oboznámim filatelistickú verejnosť prostredníctvom časopisu Zbierateľ.

František Daňko

Jubilejní veletrh Sběratel v Praze

Ve dnech 14. až 16. septembra se bude na pražském Výstavišti v Holešovicích konat **jubilejní desátý ročník mezinárodního veletrhu Sběratel**.

Na Sběrateli, který se věnuje především filatelii, pohlednicím, numismatice, ale také minerálům, drahým kamenům, telefonním kartám i ostatnímu sběratelství, se letos představí přes 220 vystavovatelů z 35 zemí.

Nejvíce je na veletrhu zastoupena **filatelie**. Přestože zlí jazykové tvrdí, že sbírání známek a celin je nyní záležitostí starší generace, průzkumy provedené na veletrhu vloni a před třemi lety ukázaly, že i v dnešní moderní době filatelie neztratila půvab pro mladé lidi.

Kromě všech významných českých obchodníků a sběratelů se v oboru filatelie představí také firmy z Německa, Švýcarska, Rakouska, Argentiny, Slovenska, Velké Británie a dalších zemí. Na veletrh vedle České pošty přicestují také poštovní správy z Austrálie, Běloruska, Irska, Kypru, Německa, KLDK, Slovenska, Srbska, Švýcarska a poštovní správa OSN. Filatelistické nadšence i laiky jistě ohromí výstava zapůjčená z Britského poštovního muzea v Londýně.

Obor **numismatika** nabízí celou paletu mincí od antického Řecka až po současné ražby z čistého zlata. Sbíráni mincí a bankovek zaznamenává už několik let velký rozvoj. Zásahu na tom má především postupné zavádění eura v členských zemích EU. Sběratelé nejen doplňují nové ročníky ražeb mincí „starých“ zemí v Evropské unii, ale očekávají nové mince jak tomu bylo letos u Slovinska, jak tomu bude v roce 2009 u Slovenska a za pět let asi u nás.

Na vzestupu je rovněž sběratelství **starých pohlednic**, především těch do roku 1945. Jejich ceny se za posledních pár let zněkolikanásobily a vytvořit v současné době sbírku např. své rodné obce je docela náročné. Zde platí určitá nostalgie ke starým časům, ale také zvědavost jak vypadala třeba má ulice před sto lety.

Velký nárůst počtu vystavovatelů lze pozorovat v posledních letech v oboru **minerálů a drahých kamenů**. Samozřejmě i tady existují sběratelé, ale veletrh Sběratel má kouzlo v tom, že je určen také nejširší veřejnosti. Na veletrhu budou zastoupeny tyto divy přírody snad ze všech známých světových nalezišť.

A budou zde také náhrdelníky, náramky, přívěsky, tzv. léčebné tromlované kameny a řada dalších zpracovaných minerálů a drahých kamenů.

Tradičně na veletrh patří obor **telefonních karet**. Vydavatelé vycházejí vstříc sběratelům a pečlivě vybírají zajímavé náměty. Jak říkají sběratelé: Karty nejsou tak lehké jako známky, takže při průvanu neuletí, a tak těžké jako třeba minerály, aby vám poranily palec u nohy. Navíc k jejich uložení lze dobře použít fólie na vizitky.

Klub sběratelů kuriozit tradičně na veletrhu reprezentuje tzv. **ostatní sběratelství**. Sbíráni víček od smetany do kávy, ubrousků, kapesních kalendářků, sýrových nebo pivních nálepek, také přináší radost a leckdy sběratelé tak zachraňují svědky zašlých časů pro

budoucí generace. Ostatně je pravdou, že u veškerého sběratelství, kterému se člověk věnuje opravdu do hloubky, se ze sběratele stává odborník na určitý obor a určitou historickou dobu.

Ve všech sběratelských oborech bude návštěvníkům k dispozici bezplatná poradenská a znalecká služba (na stáncích označena žlutými nápisy Poradenství).

Otevírací doba pro veřejnost: pátek a sobota 10 – 18 hodin, neděle 10 – 16 hodin. Vstupné: 60 Kč, zlevněné 20 Kč. Na veletrh Sběratel mají již tradičně ženy a mládež do 18 let vstup zdarma. **Čtenáři Zberateľa dostali vstupenku zadarmo.**

Více informací o veletrhu je k dispozici na webové stránce www.ppa.cz

(-jj-)

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalších informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatí. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadacia • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každý druhý a štvrtý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **ČK Junior**, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., pristavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA I Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA I Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 do 18.30 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 22 • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Cukráreň EDEN pri Kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum

• Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • Klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • Každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENCÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENCÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tírnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostole), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. n VRANOV n / Topľou - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina ě Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 8. september 2007 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNE VÝMENNÉ STRETNUTIE FILATELISTOV, Kultúrny dom Dúbravka, Saratovská 2/A. Objednávky stolov: Ing. Ludovít Böhm, ☎ 02/4329 5360.

➔ 8. september 2007 BRATISLAVA

STRETNUTIE ZBERATELOV mincí, vyznamenaní, pohľadníc, odznakov a telefónnych kariet. Stredisko kultúry, Vajnorská 21, od 8.00 do 12.00 hod. ☎ 02/4437 3763, 4437 2620. Ďalšie stretnutie 6.10.

➔ 8. september 2007 DOLNÝ KUBÍN

CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE ZBERATELOV (mince, bankovky, známky, pohľadnice a ďalšie odbory), Mestské kultúrne stredisko, od 7.00 hod. ☎ 0907 317 704.

➔ 8. september 2007 RUŽOMBEROK

STRETNUTIE ZBERATELOV - BURZA, Gymnázium sv. Andreja, nám. A. Hlinku, od 7.30 hod.

➔ 9. september 2007 SENICA

ZAHORÁCKA BURZA všetkých zberateľských odborov (bílí trh), reštaurácia W. Wallace, Hviezdoslavova ul. (vedľa hotela), od 8.00 do 12.00 hod. Stoly: Mir. Sukopčák, ☎ 0905 358707. Ďalšie burzy 14.10., 11.11.

➔ 15. september 2007 MALACKY

JESENNÁ ZBERATELSKÁ BURZA - známky, mince, bankovky, pohľadnice, TK, kalendáry, pivové suveníry, figúrky a pod. Školská jedáleň ZŠ Dr. J. Déreya, Ul. gen. M.R. Štefánika 7, 8.00 - 12.00 hod.

➔ 15. september 2007 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV; poriada Antik Media v SOU stavebnom Nábr. Mládeže 1. ☎ 0905 267 519.

➔ 15. september 2007 POPRAD

PODTATRANSKÁ FILATELISTICKÁ VÝMENNÁ SCHÔDZA, ostatné zberateľské odbory vítané. SOU stavebné, Okružná ul., 7.00 - 12.00 hod. Info: Ing. J. Rančák, Stúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎ 0907 949 956. Ďalšie stretnutie 13.10.

➡ 16. september 2007 HUMENNÉ

MEDZINÁRODNÁ BURZA, mince, bankovky, medaily, známky, pohľadnice, odznaky, TK, významenia, zápalkové nálepky. Domov mládeže, Mierova ul., 8.00 do 14.00 hod. Info: Št. Sciranka ☎ 057 775 7236

➡ 16. september 2007 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, budova INGO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563.

➡ 22. september 2007 TRNAVA

BURZA ZBERATEĽOV ZNÁMOK, POHLADNÍČ, MEDAILÍ, OD-ZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎ 033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia burza: 27.10.

➡ 22. september 2007 ZVOLEN

BURZA VŠETKÝCH ZBERATEĽSKÝCH ODBOROV PRE VŠETKY VEKOVÉ KATEGÓRIE, Lesnícke a drevárske múzeum, Nám. SNP 35, 10.00 do 17.00 hod. Privítame predmety viažuce sa k histórii Zvolena. Info: ☎ 045/532 1886, sorecova@ldmzvolen.sk Katalóg - Ing. Čaniga ☎ 045/ 532 0250, caniga.triangel@stonline.sk

➡ 23. september 2007 TRENČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul. 28. októbra 2/1168.

➡ 29. september 2007 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➡ 6. október 2007 BRATISLAVA

MEDZINÁRODNÉ VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV, významenia, mince, medaily, TK, pohľadnice. Stredisko kultúry, Vajnorská 21, 8.00 - 15.00 hod. Info: ☎ 02/4437 3763, 4437 2620.

➡ 7. október 2007 BANSKÁ BYSTRICA

CELOŠTÁTNÁ FILATELISTICKÁ BURZA, aj iné odbory vítané. Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4, 8.00 - 12.00 hod. Info: Ladislav Hölč, Tr. SNP 48, 974 01 Banská Bystrica ☎ 048/414 1420, 0905 964 471.

INZERCA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filatelistov Košice prijímu a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice.

Z-200

■ **KÚPIM CELINY SŠ** použité na oslobodenom území od decembra 1944 do apríla 1945 ☎ 0903 131848

Z-201

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) - výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk

Z-202

■ **HLADÁM** použité nepoškodené slovenské dobíjacie kupóny GSM Orange: Star Wars-Episode III a Superman sa vracia. ☎ 0908 14 65 59

Z-203

■ **PONÚKAM VÝBERY ZNÁMOK** do kolovania (len pre kluby).

Provízia 20%. Pavol Kováč, Hanojská 4, 040 13 Košice, ☎ 055/636 1619, 0918 674 007.

Z-204

■ **ZA PEČIATKOVANÉ CELINY**, celistvosti z rokov 1938 -1953, listiny s kolkami, dám čiernotlače, filatelistické, fiškálne materiály, staré listiny a filatelistickú literatúru. Dušan Evinič, Poľská 4, 040 01 Košice

Z-205

■ **PRIJEM** kvalitné výbery známok do 1945, série, celiny. Kolónie F, GB, P, I vítané. Aj pohľadnice. ☎ 0903 708 613.

Z-206

■ **KÚPIM** ★★ DCH 1/40 Prešov č. 166 s tropickým lepom. Kúpim ★★ známky Nitra (2 Sk) a Senica (6 Sk) s tropickým lepom. Väčšie bloky sú vítané. Marián Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné.

Z-207

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk

Z-208

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35

Z-209

■ **HLADÁM** zberateľa na tému „Motýle“. Mária Mitošinková, Priehradná 1, 821 04 Bratislava

Z-210

■ **KÚPIM** slovenský skart, najradšej po roku 2000. Kontakt: xixox@centrum.sk

Z-211

■ **PONÚKAM** čisté známky Austrálie od r. 1978, rôzne námety, všetko za nom. 1 AUD 20 Sk. USA rok 2006, 1 USD 25 Sk. Ivan Roudenský, Poste restante, 06201 Starý Smokovec.

Z-212

■ **HLADÁM** celistvosti z územia SR od r. 1993 s pečiatkami ambulantných pôšt, poštových stredísk, poštovní, post-partner a pod. ☎ 055/636 1909, e-mail: geric.miro@pobox.sk

Z-213

■ **KÚPIM alebo VYMENÍM** priehradkový list (PL) Slovensko 1993-2000. Ponuky/informácie M. Hudec ☎ 037/ 656 6672, 0904 807 979.

Z-214

■ **HLADÁM** partnera na výmenu, mám záujem o Slovensko ★★ aj ☉ od 2005-2007. Podľa kat. Michel. Helmut Fiedler, K.-Marx-Alee 14, D-07548 Gera, e-mail: kleinerfiedler@aol.com

Z-215

■ **KÚPIM alebo VYMENÍM** slovenské a české dobíjacie kupóny všetkých operátorov. e-mail: v.lochman@seznam.cz, ☎ 00420 602 344 405

Z-216

■ **KÚPIM** bankovky a mince Maďarska, ďalej kúpim významenia a odznaky ČSR, Maďarsko. ☎ 0905 426 733.

Z-217

■ **PREDÁM** SŠ 2 - 23 v štvorblokoch, overené, lux.stav. ☎ 0903 406 500 alebo večer 033 / 76 264 39

Z-218

■ **KÚPIM** staré pohľadnice a fotografie Hanušoviec nad Topľou, maď. Tapolyanusfalva. Mgr. Štefan Socha, Štúrova 3, 094 31 Hanušovce na Topľou, socha.s@szm.sk

Z-219

■ **PREDÁM** vyše tisíc kusov zápalkových nálepiek. ☎ 0910 325 784

Z-220

■ **PREDÁM** zbierky ★★ aj ☉ Švajčiarsko 1854-1994 (kat. 25900Mi€), rôzne (★★,☉) Lichtenštajn 1912-1995 (kat. 6038 Mi€). Súpis s opisom k dispozícii. Gejza Kušnier, Záhradnícka 190/17, 907 01 Myjava, ☎ 034/621 2657

Z-221

■ **KÚPIM MINCU** SR 500 Sk proof - výrobie pevnosti v Komárne. ☎ 0905 403 408

Z-222

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530

Z-223

■ **KÚPIM** slovenský a predám poľský malý skart. ☎ 0915 13 11 46

Z-224

■ **VYMENÍM** ☉ obálky UNDOF-AUSBAT, Golanské výšiny z r. 1999 za iné z iných misií. Vladimír Dutka, Zvolenská 16, 018 08 Žilina, ☎ 041/525 3393

Z-225

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➤ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Albánsko 1957, Svetový odborový kongres, 546-549 60,-

Albánsko 1967, Umenie – rôzni autori, 1201-1208 120,-

Albánsko 1967, Červený kríž, 1221-1224 160,-

Albánsko 1975, Rôzne kvety, 1757-1764 55,-

Albánsko 1975, Vodné vtáctvo, 1784-1791 80,-

Bielorusko 2006, Ohrozené vtáky – Čibik chocholatý, séria (1) 29,-

Bielorusko 2006, Akváriové ryby, (4) 55,-

Bielorusko 2007, Svet vtákov – slávik tmavý 40,-

Bielorusko 2007, Miestna fauna (4) 90,-

Bulharsko 1975, Filat. výstava Špania 75-Madrid 50,-

Bulharsko 1981, Vodné vtáctvo – brodivce, 2982-86 60,-

Bulharsko 1981, Lovná zver+hist. pušky, 2996-3001+H 120,-

Bulharsko 2004, Ryby – WWF, 4678-81, 4-páska 135,-

Francúzska Polynézia 2007, Mušle, (4) 180,-

Francúzska Polynézia 2007, Mušle, BI (4) 180,-

Juhoslávia 1962, Archeolog. nálezy, 1026-1031 30,-

Juhoslávia 1964, Kroje, 1085-1090 95,-

Juhoslávia 1964, Umelecké diela na Balkáne, 1095-1100 25,-

Juhoslávia 1965, Architektúra miest, 1106-1111 35,-

Juhoslávia 1965, Osobnosti, 1136-1141 30,-

Juhoslávia 1966, Umelecké diela na Balkáne, 1149-1154 20,-

Kokosové ostrovy 1980, 25 r. pod austr. správou, 56-60 45,-

Kongo 2002, Papagáje, PL(9) + 2H 99,-

Kongo 2002, Sovy, PL + 2H 99,-

Kongo 2002, Vodné vtáctvo, PL (9) + 2H 99,-

Kongo 2002, Praveké jaštery, PL (9) + 2H 99,-

Kongo 2002, Život za polárnym kruhom-tučniaci, PL (9)+ 2H 99,-

Kongo 2002, Huby, PL (9) + 2H 99,-

Kongo 2004, Orchidey, PL (9) 65,-

Kongo 2004, Rôzne druhy vtákov, PL (9) 65,-

Mayotte 2007, Korálový svet, PL (4) 135,-

Moldavsko 2006, Šachová olympiáda (1) 55,-

Moldavsko 2007, Huby (4) 55,-

Moldavsko 2007, Domáce mačky (4) 65,-

Nemecko 2007, Šport (gymnastika, veslovanie, plávanie), (3) 135,-

Pitcairn Isl. 1981, Veľké presídľovanie na Norfolk Isl., 206-208 39,-

Poľsko 1975, Sojuz – Apollo, PL 62 160,-

Poľsko 1977, Amphilex 77, Umenie-J. Toorenvliet, PL(6) 75,-

Poľsko 1980, Kvety, 2706-2711 45,-

Poľsko 1982, Reštaurovanie Krakova, H 90 35,-

Poľsko 1984, Kožušinová zver, 2946-2951 60,-

Poľsko 1985, J. S. Bach - 300 výr. narod., H 97 I 40,-

Poľsko 1985, J. S. Bach - 300 výr. narod., H 97 II 180,-

Poľsko 1986, Lovná zver, 3019-3024 40,-

Poľsko 1987, 30 rokov letov do vesmíru, H 105 15,-

Poľsko 1989, Apollo 11, 3206A - hárček 45,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Poľsko 1991, Motýle (Aporia crataegi), BI 115, hologram, 3,00 €	35,-
Poľsko 2006, 250. výr. nar. W. A. Mozarta, 1 zn.	35,-
Poľsko 2006, Poľské plemená psov (5-páska)	128,-
Poľsko 2007, Európa – skauting, (1)	45,-
Rumunsko 1969, Umenie – Bernardino Licinio, 2782, H 30,-	
Rusko 2007, Svetová výstava Sankt Peterburg (1)	13,-
Rusko 2007, Telefónne zväzy v Rusku (1)	13,-
Rusko 2007, 150 r. prvej ruskej známky, H	35,-
Rusko 2007, Medzinárodný poľárny rok, H	55,-
Tuva 1995, Pravek (7 + H)	90,-
Ukrajina 2005, 50 rokov EUROPA CEPT, (2)	55,-
Ukrajina 2006, Kone v športe (4)	45,-
Ukrajina 2007, Psy, PL (6)	55,-
Ukrajina 2007 Mačky, PL (6)	55,-
Wallis et Futuna 2007, Ryby (2)	60,-
ZSSR 1988, Umenie – Sv. trojica, XV. stor., BI 203	80,-
ZSSR 1990, Praveká fauna, 6116-20	15,-

Rakúsko:

1455	250. výr. nar. maliara Maulbertscha	6,-
1456	Šport – šerm	9,-
1457	Európska konferencia ministrov dopravy	15,-
1458	Úmrtie prezidenta F. Jonasa	7,-
1459	Salzburg – centrum šírenia kresťanstva	8,-

1460	100. výr. úmrtia Stelzhamera	6,-
1461	ME v plávaní, skokoch do vody a vodnom póle	15,-
1462	Dermatológ Ferdinand Ritter von Hebra	12,-
1463	100. výročie skladateľa A. Schönberga	9,-
1464	50 rokov Rakúskeho rozhlasu	7,-
1465	25. výr. úmrtia skladateľa Edmunda Eyslera	7,-
1466-67	100. výr. UPU, dostavník, letecká doprava	22,-
1468	25 rokov rakúskeho športlotta	6,-
1469	Ochrana životného prostredia	8,-
1470	175. výr. úmrtia skladateľa Carl D. von Dittersdorfa	6,-
1471	Deň známky	22,-
1472	Vianoce 1974, Mária s dieťaťom	8,-
1473	100. výročie nar. skladateľa F. Schmidta	12,-
1474	125. výr. rakúskej starostlivosti o pamiatky	10,-

1479-82	ZOH Innsbruck 1976 (I)	37,-
1483	Bezpečnostné pásy	5,-
1484	Európsky deň miest	8,-
1485	30. výročie II. rakúskej republiky	7,-
1486	50 rokov rakúskeho lesníctva	7,-
1487	Európa – maľby, obraz M. Pachera	8,-
1488	Medzinárodný kongres lanovkárov	10,-

25. výročie korunovácie Alžbety II

Antiqua	504-508	(5)	50,-
Antiqua/Barbuda	400-404	(5)	130,-
Bahamas	432-433 + BI	(2 + 1)	90,-
Gibraltar	373-376	(4)	40,-
Seychelles	418-421	(4)	40,-
ST. Lucia	436-439	(4)	50,-
Barbuda	394-399	PI (6)	120,-
Barbuda	394-399 2x	3 H	220,-
Cook Isl.	556-563	2 H	70,-
Cook Isl.	556-563 2x	PI	135,-

80. narodeniny kráľovnej matky

Súbor 10 známok rôznych krajín
Britského spoločenstva

165,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač	285 Sk
Kazeta	295 Sk
Cena za komplet	550 Sk
Názov krajiny (samolepka)	25 Sk

Katalógy použité

Michel č. 2 Karibské ostrovy 1995	690,-
Michel č. 5 Západná Afrika 2001/2002	990,-
Michel č. 8 Južná a juhových. Ázia	980,-
Michel - Deutschland 1985/86	90,-
Michel - Súkromné celiny 1987	300,-
Novotný: Mince ČSR 1918-92, ČR+SR 1999-2006	260,-

Perové dosky

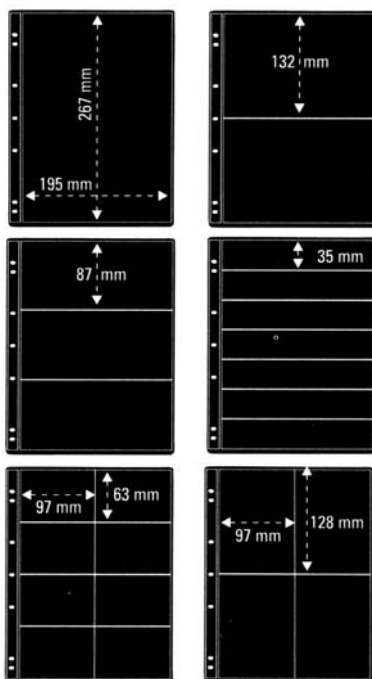
Originál Schaubek (modré, vínovočervené)	
– použité, zachovalé	á 860,-
Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové	á 650,-

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.

Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 26 Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939	250,-
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939	230,-
č. 13+14 České pošt. pečiatky od najst. dôb do r. 1918	180,-
Ocelotisk z plochých desek – poštovní známky a aršíky, I. diel s čierna tlačou (20 Kčs letecká L 36 – kúpele Sliač, katalóg 500 Kč)	650,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-
Rok 2006	44,-

Zostava všetkých 10 ks katalógov len za 430,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo
1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko
1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Katalóg ERVO SLOVENSKO 1939-1945, 1993-2005 299,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711	195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie	265,-
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780 (II.doplnené vydanie 2001)	235,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67), (1766-80)	250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	185,-
Novotný: Mince a korunovačné medaily Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916) nové vydanie r. 2006	325,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	330,-
Novotný-Moulis: Katalóg mincí ČSR 1918-92, ČR a SR 1993-2007	365,-

Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92,
ČR+SR 1993-2007 365,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
- bez nápisu	á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	490,-
30-listový	780,-
Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,	
s logom i bez loga Slovenskej pošty	360,-
A4, 8-listový, biele listy, bez loga	180,-
Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 52,	
55, 58, 60, 70, 85, 90 mm - balíček	60,-
Havidky čierne na PL:	
ležaté, veľkosť 175x116 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 116x175 mm	- ks 15,-
Havidky biele na PL:	
ležaté, veľkosť 175x120 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia	
listov (3 alebo 4 otvory)	365,-
Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005 alebo na www.zberatel.com	

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-
Ročník 2006	21,-	69,-	68,-	252,-

I.časť : základné známky a hárčky,

II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčkov

Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !

Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).

Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-

Albumové listy ČESKOSLOVENSKO 1918-1939

základný rad, 32 listov

BZ	256,-	Z	800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad			
BZ	112,-	Z	350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom

Československo, Slovensko,

Slovensko 1939-1945,

Protektorát Čechy a Morava 1939-1945,

Československo 1919-1939

kus 5,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Ročník	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1992 Pofis aj A4	24,-	85,-	46,-	175,-
1991 Pofis aj A4	24,-	85,-	80,-	255,-
1990 Pofis aj A4	34,-	125,-	58,-	205,-

1989 a ↓ len A4	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	-	-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	40,-	135,-	16,-	50,-
Ročník 1957	40,-	140,-	16,-	50,-
Ročník 1956	32,-	110,-	-	-
Ročník 1955	48,-	170,-	-	-
Ročník 1954	34,-	115,-	-	-
Ročník 1953	48,-	170,-	-	-
Ročník 1952	56,-	190,-	-	-
Ročník 1951	32,-	110,-	-	-
Ročník 1950	32,-	115,-	-	-
Ročník 1949	24,-	80,-	16,-	65,-
Ročník 1948	32,-	110,-	48,-	165,-
Ročník 1947	16,-	55,-	32,-	115,-
Ročník 1946	16,-	55,-	8,-	30,-
Ročník 1945	48,-	180,-	18,-	30,-
Let.,Nov. D, SI	104,-	325,-	88,-	275,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky
námetových emisií ★★ (str.41)

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky
námetových emisií ★★ (str. 40)